

သုံးလူ့ အထွဋ်၊ တမုတ်ဥသျှောင်၊ ဘုန်းခေါင်ဇီန၊
 အမိတ်မြတ်ဖြား၊ စောဘုရား၏၊ ဟောကြား ထုတ်ပြရာ၊
 လေးဖြာသော ပရမတ္ထတို့တွင် စတုတ္ထမြောက်ဖြစ်သော
 နိဗ္ဗာနဓမ္မကို၊ ရှင်-လူ-ရဟန်းတို့ - မပင်မပန်း ချမ်းမြေ့ သာယာ၊
 ကောင်းစွာလွယ်ကူ မှတ်ယူကြည့်ရှု စေခြင်းအကျိုးငှါ
 ယထာဓမ္မ၊ ယထာဝါဒီ လဇ္ဇီပေသလ
 သိက္ခာကာမ-သံသာရ
 ဘယဘိရုက ဖြစ်တော်မူသော

(အုဂ်ဖိုရ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်)

ခြား သီး ထုတ်နှုတ်တော်မူအပ်သော

စန္ဒမဏ္ဍလသုတ္တန်နိဗ္ဗာန်စာတန်း

-ကို-

၆၄

~~ရန်ကုန်မြို့၊ အလုံရပ်၊ သစ်တောလမ်းနေ၊
 ဦးမောင်ကလေး- ဒေါ်ပု သမီး- မစန်းစန်း တို့ က
 နဝမအကြိမ် ရိုက်နှိပ်၍ လှူဒါန်းပါသည်။~~

၁၃၃၂-ခု၊ တန်ခူးလ။

စာအုပ်ရေး-၁၀၀၀။

၄/၃၀

မူလဒွါရ မဟာနိကာယ တိပိဋကဝိဇ္ဇာ
 (ကျေးဇူး သျှင် အုဂ်ဖိုရ် ဆရာ တော် ဘုရားကြီးပုံ)

“နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ”

“ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ကုသိုလ်ရှင်တို့ရဲ့ အထွဋ်အထိပ် ပန်းတိုင် (နိဗ္ဗာန်)ဆိုတာကို တိုတိုနဲ့ ကျုပ်သဘောပေါက်အောင် ဟောပြောစမ်းပါ” ဟု မျိုးခြားဆရာဝန်ကြီးတယောက်က အဘိဓမ္မာ လေ့လာလိုက်စားနေသူ ဘဏ်အရာရှိကြီးကိုမေးသည်။ ။ “ဆရာကြီးနားလည်အောင်အတိုဆုံးပြောရရင် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာဇီးရိုးပါဘဲဗျာ၊ နိဗ္ဗာန်မှာ ရုပ်လဲမရှိဘူး၊ နာမ်လဲမရှိဘူး” ဟု ဖြေကြားလိုက်သည်။

“ဘာမှမရှိရင် ဘာလိုချင်စရာရှိသလဲ၊ ဘာကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေက အထွဋ်အထိပ်ထားရပါသလဲ” ဟုထင်မိပြောဆိုသောအခါ “ဆရာကြီးက နိဗ္ဗာန်ကို ဇီးရိုးဆိုတာနဲ့ အထင်သေးသွားသလား၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ” စသည်ဖြင့် ဟောပြောမည်ရှိသောအခါ “ကျုပ်က နိဗ္ဗာန်ကို အထင်မသေးပါဘူး၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဇီးရိုးလို့ ဟောလိုက်တဲ့ အဘိဓမ္မာဆရာကြီးကိုသာ အထင်မကြီးတာပါ” ဟုပြန်ကြားပြောဆိုလေသည်။ ဤကား လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၃၀-ကျော်လောက်က ပြည်မြို့တွင် စာရေးသူ ကြားသိရဘူးသည့် စကားများတည်း။

“နိဗ္ဗာန်သည် ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်သည်။ နိဗ္ဗာန်ဝင်စံသည့်တို့သည် ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းကြကုန်သည်” ဟူသည်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သိရှိယုံကြည်ကြသည်။ လက်ခံကြသည်။ သို့ရာတွင် နိဗ္ဗာန်၏အခြင်းအရာကို၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်ဝင်စံကြကုန်သော ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါသာဝက ရဟန္တာတို့၏အခြင်းအရာကို၎င်း၊ ဟောပြောရေးသားကြရာ၌ ကျမ်းဂန်တတ် ပညာရှင်များပင် နတ္ထိကဝါဒ၊ အဘာဝ၊ တရုတ်အဖြစ်သိသက်လားတတ်ကုန်သည်။ သာမာန်

ကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓ တံ ကွ သို လ်
စာကြည့်တိုက်
ကမ္ဘာအေး။

ပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်များအဘို့၌ကား ပြောဘွယ်ရာမရှိတော့ပြီ။ နိဗ္ဗာန်
 ဟူသည် လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။
 မဂ်ဖိုလ်တို့၏ အာရုံပြုရာဖြစ်သည် ဟူသည်ကိုကား သိရှိကြခြင်း
 များပြားပေသည်။ နိဗ္ဗာန်၏အခြင်းအရာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ဝင်စံကြကုန်
 သော ဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ရဟန္တာတို့၏အခြင်းအရာကိုကား သိရှိကြသူ
 တို့ နည်းပါးကြသည်သာမက ထိုသို့သောအခြင်းအရာကို ကြံဆ
 စူးစမ်းသူတို့ပင် နည်းပါးကြချေသည်။

(ဦးဘိုးရှင်း) နိဗ္ဗာန်ဝါဒကို ကြံဆစူးစမ်း၍ အုဂ်ဖိုရ် ဆရာ
 တော်ဘုရားကြီးအား လျှောက်ထားတောင်း
 ပန်သူ တရားမ တရားသူကြီးမင်း ဦးဘိုးရှင်းကား၊ ဟင်္သာတမြို့
 ဇာတိ၊ စစ်ကဲကြီးဦးဖန်၏သားဖြစ်၏။ ဦးဘိုးရှင်းဟူသော အမည်
 နှင့်လိုက်အောင် စကားပြော ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရှင်းရှင်းပြောတတ်
 ၏။ ရှေးခေတ် အင်္ဂလိပ်စာတတ်နှင့် မြန်မာ ဘာသာ ကဗျာ
 လင်္ကာ စာပေ ကျမ်းဂန် အကြည့်အရှု ဗဟုသုတများသူ ဖြစ်၏။
 ရှေးခေတ်က ကိုးတန်း ဆယ်ဘန်းတို့၌ ပြဋ္ဌာန်း ထားရှိအပ်သော
 စဉ့်ကူးမင်း ရွှေနားတော်သွင်း အေးချင်းနှင့် ကိုးခင်းပျို့ လင်္ကာ
 တို့ကို လေ့လာခဲ့ရဘူးသူ ဖြစ်သဖြင့် ကဗျာလင်္ကာ၌ အထူးဝါသ
 နာပါ၍ စာပေအရေးအသား ကောင်းသူ တဦးဖြစ်၏။ အုဂ်ဖိုရ်
 ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော် မူသောအခါ အလောင်းတော်
 ကို အတုလဝေယံ နိဗ္ဗာန်ကျောင်းကြီးသို့ ပင့်၍ ထီးဖွင့် ခမ်းဖွင့်
 သဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပသည်မှစ၍ မဟာသာဓုကိဋ္ဌနုဇာပနပွဲကြီး
 အကြောင်းအရာတို့ကို ဖွဲ့ဆိုစီကုံးအပ်သော မဂ်လာအေးချင်း၊
 ရတုပိုဒ်စုံ၊ လေးချိုးကြီး၊ ရှေး ရေး လူးတားညွှပ် ၈၀-ပေါ်တေး

ထပ် အစရှိကုန်သော ကဗျာလင်္ကာ ပိုဒ်ရေများစွာတို့ဖြင့် တန်ဆာ
ဆင်အပ်သော မင်္ဂလာအေးချင်းစာစောင်ကို အင်္ဂပူဆရာတော်၏
တိုက်တွန်းတော်မူချက်အရ ရေးသားစီကုံး၍ ဓမ္မဒါန ပုံနှိပ် ဖြန့်
ဝေ လှူဒါန်းခဲ့သူ ဖြစ်ပေသည်။

(နတ္တိက၊အဘာဝ၊တုစ္ဆဝါဒ) သက္ကရာဇ် ၁၂၆၃ - ခုနှစ်၌၊

ထို ဦး ဘိုး ရှင်း တောင်း ပန်
လျှောက်ထားခြင်းကို အရင်းခံမူလ အကြောင်းပြု၍၊ ကျေးဇူးရှင်
အင်္ဂပူဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် စန္ဒမဏ္ဍလသုက္က နိဗ္ဗာန်စာတန်း
ကိုရေးသားတော်မူသည်။ နိဗ္ဗာန်၏အခြင်းအရာ အစိန္တေယျဂုဏ်၊
နိဗ္ဗာန်၌ ဝင်စံတော်မူကြသော ပုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကပုဒ္ဓ၊ သဒ္ဓဝ၊က ရဟန္တာ
တို့၏ အခြင်းအရာ အစိန္တေယျဂုဏ်တို့ကို ထုတ်ဖော်ပြသခါ ထူး
ခြား နက်နဲသော နိဗ္ဗာန်ဝါဒကို ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။
ကျမ်းဂန်တို့၌ “မောက္ခော၊ ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာမှ လွတ်
ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်။ နိရောဓေါ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်။ နိဗ္ဗာန်၊
ဝါနဟု ဆိုအပ်သော တဏှာမှ ထွက်မြောက်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်။
ဒီပေါ၊ မှီခိုရာကိုင်းကျန်းသဖွယ်ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်။ တဏှာက္ခယော၊
တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်။ ပရံ၊ မြတ်သောနိဗ္ဗာန်။ စသည်
ဖြင့် ပြဆို အပ်သည်။” လွတ်ရာ၊ ချုပ်ရာ၊ ထွက်မြောက်ရာ၊ ကုန်ရာ
ဟူသည်တို့မှာ (သဒ္ဓါနည်း အဓိကရဏသဘနေဖြင့် ဖော်ပြထား
လေရာ) အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် လွတ်ရာဌာန၊ ချုပ်ရာဌာန၊ ထွက်
မြောက်ရာဌာန၊ ကုန်ရာဌာနဟု ဆိုလိုပေသည်။ အဋ္ဌကထာများ
တွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ ဌာနကိုရယူအပ်သော စကားရပ်တို့ဖြင့် ဖွင့်ဆို
ထားခြင်းများထင်ရှားရှိပေသည်။ (ဤကျမ်းစာ၌ပါရှိပေလတ္တံ့။)

(ဘ)

နိဒါန်း။

သို့ရာတွင် ယင်းသို့အဓိကရုဏာသာခနအရဖြစ်သော ဌာနသို့ရောက်
 အောင် ကောက်ယူ ကြံဆ တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိကြဘဲ၊ ဘာဝသာခန
 အရ၊ လွတ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း၊ ထွက်မြောက်ခြင်း၊ ကုန်ခြင်းမျှကိုသာ
 ကောက်ယူကြံဆ တင်ပြကြခြင်းတို့သာ များပြား နေပေသည်။
 ထိုသို့ကောက်ယူခြင်းများအရ ရာဂ အစ ရှိသော ကိလေသာတို့မှ
 လွတ်ခြင်းသည်ပင် နိဗ္ဗာန်မည်သည်။ ချုပ်ခြင်းသည်ပင် နိဗ္ဗာန်
 မည်သည်။ တဏှာမှထွက်မြောက်ခြင်းသည်ပင် နိဗ္ဗာန်မည်သည်။
 တဏှာ၏ကုန်ခန်းခြင်းသည်ပင် နိဗ္ဗာန်မည်သည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်
 ဖြစ်ရှိနေရကား ဖော်ပြအပ်ပြီးသည်အတိုင်း အဘာဝဝါဒ၊ နတ္ထိ
 ကဝါဒ၊ တုစ္ဆဝါဒသို့ သက်လားခြင်းဖြစ်နေပေသည်။ (စန္ဒမဏ္ဍလ
 သုက္က နိဗ္ဗာန် စာတန်း အချုပ်ကား၊ ဘုရား ရဟန္တာတို့ ဝိပင်္ဂါ
 ကမ္မဇရုပ်တို့ကို အကြောင်းမဲ့ ပယ်စွန့်၍ အမတနာမ်ဝိသေသ၊ အမတ
 ရုပ်ဝိသေသ သန္တိဘာဝ မဟာအသင်္ခတဓါတ် အထူးသဖြင့် မြတ်
 သော နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးဟု ဆိုအပ်၏ ဟု ဖြစ်ပေသည်။)

(ကျမ်းဂန်တို့၌ တိုက်ရိုက်မဆို) ဤ အမတ နာမ် ဝိ သေသ၊
 အမတ ရုပ်ဝိသေသ ဟူသည်

ကို ကျမ်းဂန်တို့၌ တိုက်ရိုက်အားဖြင့် ပြဆိုထားခြင်း မရှိသော်
 လည်း၊ ဤသို့ယူမှ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အကြိယဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုက
 ဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ အဘာဝဝါဒ၊ နတ္ထိကဝါဒ၊ တုစ္ဆဝါဒတို့မှ ကင်း
 လွတ်မည်သာဖြစ်ပေသည်။ နိဗ္ဗာန်သည် ဇီးရိုး (သုည) သာတည်း
 ဟုဆိုသော် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဘာဝဝါဒ၊ တုစ္ဆဝါဒ ဖြစ်
 ပေမည်။ လောက၌ ထင်ရှားရှိသောဘုရားပင် နိဗ္ဗာန်ဖြစ်၏ဟု ဆို
 သော် သဿတဒိဋ္ဌိသို့သက်ဝင်ရာသည်။ လောက၌ဘုရားမရှိ၊ နိဗ္ဗာန်

၌သာ ထ၅ဝရဘုရားတဆူတည်း အမြဲရှိသည်ဟုယူသော် အဟေတု
ကဒိဋ္ဌိ၊ အကြံယဒိဋ္ဌိသို့သက်ဝင်ရာသည် စသည်ကို စန္ဒမဏ္ဍလသုက္က
စာတန်းအတွင်း၌ ရှင်းလင်းပြဆိုထားပေသည်။ ယင်းဖော်ပြချက်
ကား၊ နေယျတ်သဘာဝယုတ္တိဖြစ်သည်။ နေယျတ်အာဂမယုတ္တိ
ကိုလည်း ထိုစန္ဒမဏ္ဍလသုက္ကနိဗ္ဗာန်စာတန်း၌ ဆက်လက်ပြဆိုထား
ခြင်း ရှိပေသည်။

ဤကျေးဇူးရှင် အုဂ်ဖိုရ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏နိဗ္ဗာန်စာတန်း
ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်းအားဖြင့် (၇၀) နီးပါးမျှရှိခဲ့
ပြီဖြစ်လေသည်။ အစမထမ ထွက်ပေါ်လာဆဲခဏ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ
လောကတွင် ရှေးက မကြားစဘူးသော အမြင်ထူး အသိထူးတို့
ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဝါဒကို ဆန်းစစ်လေ့ လာ၍ လာကြသဖြင့် အမှန်
ကို ရောက်စေ သိစေသောအကျိုးထူးကို ခံစားလာရကြပေသည်။
စာတန်းတွင် လိုရင်းယုတ္တိမျှကိုသာ ပရိယတ္တိကျမ်းကျင်သူ တပည့်
ဒကာ တယောက်အားရည်စူး၍ အတိုဆုံး ချုံး ရေးသားဖော်ပြ
ထားခြင်းဖြစ်ရာ၊ နိဗ္ဗာန်ဝါဒ သုတေသီတို့အဘို့ အတော်အကန်
နှံ့စပ်ရုံမျှဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အလိုတော် အဘော်ကို
သဘောပေါက် ထောက်မခိုင်ရန်မှာလည်း မလွယ်ကူနိုင်သလို ဖြစ်
နေသည်ကို တွေ့ရှိလာရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်ဘုရား
ကြီး၏ တပည့်ရင်း သုတေသီအချို့ တို့က “စန္ဒမဏ္ဍလသုက္က နိဗ္ဗာန်
စာတန်း” ကိုပင် အကျယ်အဖွင့်သဘောဖြင့် မြန်မာစာ ဖတ်တတ်
သူတိုင်း သဘောပေါက် နားလည်လွယ်အောင် စာတန်းမှရင်းနှင့်
တံ၍ ချဲ့ထွင်ရေးသား ပေးသင့်ကြောင်းကို ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ဘူး
လေပြီ။ သို့သော် အခါအားလျော်စွာ မပေါ်လာနိုင်သေးမီ အ

တွင်း၌ ဤနိဗ္ဗာန်စာတန်းမူရင်းကိုပင် အောက်ပါအတိုင်း အနှစ်
(၇၀)အတွင်း ဓမ္မဒါနပြုရင်းဖြင့် တင်းတိမ်ခဲ့ကြရလေသည်။

(ဓမ္မဒါနပြု ဖြန့်ဝေခဲ့ကြသော အကြိမ်များ)

- ၁။ စာအုပ်ရေးပြီးစ ၁၂၆၄-ခုနှစ်တွင် ဆရာတော် ဘုရား
ကြီး၏ တပည့် ဒကာများက ရိုက်နှိပ်သည်။ အုပ်ရေ
မသိရ။
- ၂။ ပုသိမ်မြို့၊ မိဂဒါဝုန် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ တပည့်
ဒကာများက ရိုက်နှိပ်သည်။ အုပ်ရေ ၄၃၀၀။
- ၃။ အင်းစိန်မြို့၊ ကြို့ကုန်းရပ် ကမ္မဋ္ဌာနိက ဗောဓိကုန်း
အသင်းက ရိုက်နှိပ်သည်။ အုပ်ရေ ၂၀၀၀။
- ၄။ ရန်ကုန်မြို့၊ လောကသာရစာပုံနှိပ်တိုက်မှ (သာသနာ့ရ
ဒီပနီစာအုပ်၌ ထည့်သွင်း) ရိုက်နှိပ်သည်။ အုပ်ရေမသိရ။
- ၅။ ၎င်းတိုက်မှပင် ၎င်း သာသနာ့ရဒီပနီ စာအုပ်၌ ထည့်
သွင်း၍ ဒုတိယအကြိမ်ရိုက် အုပ်ရေ ၁၀၀၀။
- ၆။ ပြည်မြို့၊ ပွင့်လှသိမ်ကုန်းရပ်နေ ဦးနိုင်-ဒေါ်ကျင်ယုံတို့
က ရိုက်နှိပ်သည် အုပ်ရေမသိရ။
- ၇။ မူလဒ္ဓါရ မဟာနိကာယမှ ထုတ်ဝေသော ဓမ္မဝိနယ စာ
စောင်၌ ထည့်သွင်းရိုက်နှိပ်သည်။ အုပ်ရေ ၁၀၀၀။
- ၈။ ရန်ကုန်မြို့ ကြည့်မြင်တိုင်၊ ဟာရှင်မယ်တယ်စက် ပွဲစား
ကြီး လင်းလွန်းပင် ကျောင်းဒါယကာ ဦးကုလားကြီး

စသော ဒါယကာ တစုတို့က ရိုက်နှိပ်သည့် အုပ်ရေ
၁၀၀၀။

ထိုမှတပါးလည်း ရိုက်နှိပ်ခြင်းများသည်၊ အုတ်ဖိုရ်ဆရာတော်
ဘုရားကြီး၏ တပည့်ဒကာများစွာတို့အတွင်း၌ ထပ်မံရိုက်နှိပ်ခြင်း
များ ရှိကောင်း ရှိပေမည်။

ယင်းသို့ အကြိမ်ကြိမ် ရိုက်နှိပ်လှူဒါန်း ကမ်းလှမ်းခြင်းပင်ရှိခဲ့
သော်လည်း၊ ဤစန္ဒမဏ္ဍလသုက္က နိဗ္ဗာန်စာတန်းမှာ အလိုရှိတိုင်း
မရ၊ ရှားပါးနေသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ဤသို့ရှားပါးရသည်မှာ
မူပိုင်ထားရိုက်နှိပ်၍ စာအုပ်ဆိုင် များတွင်တင်ခါ ရောင်းချခြင်း
အမှု မပြုကြ၍ဖြစ်ပေသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ စာအုပ် စာ
တန်းမှန်သမျှသည် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် ဂိုဏ်းဂဏအနေဖြင့်၎င်း မူပိုင်
ရှင်မထားရှိခဲ့ပေ။ မည်သူမဆို ရိုက်နှိပ်လှူဒါန်းခြင်း၊ ပြန့်ပွားစေမှု
ရှေးရှုပြီး ရိုက်နှိပ်ရောင်းချ ဖြန့်ဝေခြင်းကို အစဉ်ခွင့်ပြုထားပြီး
သာလျှင်ဖြစ်ရာ၊ ဟံသာဝတီစာအုပ်တိုက်မှ ဆရာတော်ဘုရားကြီး
၏ အတိစိတြဂမ္ဘီရေတ္ထဓမ္မပရိတ်အမျိုးမျိုးခေါ် စာအုပ်ကို၎င်း၊ အလုံ
ပခုက္ကူ ဝိပဿနာသင်တန်းခွဲမှ ဝိပဿနာ ဥာဏတန္တိဋ္ဌိကာ ကျမ်း
ကို၎င်း၊ စုပေါင်းရိုက်နှိပ် ဖြန့်ချိရောင်းချလျက်ရှိခြင်းကို ထောက်
ရှု၍ ကျေးဇူးရှင် အုတ်ဖိုရ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဤစန္ဒမဏ္ဍလ
သုက္ကနိဗ္ဗာန်စာတန်းမှအစ ကျမ်းပေါင်းများစွာတို့ကို ဒွါရနိကာ
ယ ဂိုဏ်းဂဏပုဂ္ဂိုလ်တို့အနေအားဖြင့် တစုံတရာ ပိုင်ဆိုင်ချုပ်ကိုင်မှု
မပြု၊ ဓမ္မကွန် ပြန့်ပွားမှုကိုသာ ရှေးရှုရင်းမှ ဤနိဗ္ဗာန်စာတန်း
သည် ရောင်းချဖြန့်ဝေမှုမရှိ၊ လှူဒါန်းမှုဖြင့်သာ ပျောက်ကွယ်လှ

နိုးဖြစ်နေသည်ကို နှေးမြောတသ၊ ဓမ္မဒါနပြုလိုသူ၊ ရန်ကုန်မြို့ - အလုံ
ရပ် သစ်တောလမ်းနေ၊ ဦးမောင်ကလေး - ဒေါ်ပု၊ သမီး မစန်း
စန်းတို့သည်၊ ယင်းကဲ့သို့စာအုပ်ဆိုင်တို့၌ ဝယ်ယူ၍ မရရှိနိုင် ရှား
ပါးနေသော စန္ဒမဏ္ဍလသုတ္တံ နိဗ္ဗာန်စာဟန်းကို ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိ လို
ပါကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထား လာသောကြောင့် ကြည့်မြင်တိုင်
မဟာရာဇိကာရုပ်တိုက်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော်ဘုရားကြီး
၏ အမိန့်တော်သံကို နာခံ၍ ပုဒ်နေ ပုဒ်ထား သတ်ပုံ မှားများကို
ပြုပြင်ခါ၊ စက်တင်ပုံနှိပ် လိုက်ရပေကြောင်း။

ဦး ဒေဝိန္ဒက

တိုက်အုပ်-စာချဆရာတော်၊

မဟာရာဇိကာရုပ်တိုက်၊ ကြည့်မြင်တိုင်။

(၁၃၃၁-ခု၊ နတ်တော်လပြည့်နေ့)

ဝန္တမဏ္ဍလသုက္ကနိဗ္ဗာန်ဝဘတန်း။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အာကာရံဝ အစိန္တေယျံ၊ နိဗ္ဗာနဿစ ဗုဒ္ဓဿ။

ဓမ္မဓါတော ဟနိဿာယ၊ လေသမတ္တံဝ လေက္ခိယံ။ ။

ဤကား ဝတ္တဂါထာ။

အင်္ဂုပုရုက္ကဋ္ဌေနာပိ၊ မောင်ဘိုးရှင်းတိ သုတေသိနာ။

ဥပါသကေနသက္ကစ္စံ၊ ဇာနိတု အဘိယာစိတော။ ။

ဤကား ပတျာဂါထာ။

အင်္ဂုပုရုက္ကဋ္ဌေနာပိ၊ အင်္ဂုပုရ၊ မဂဓ နိမိတ်၊ ဗျယိတ် သံချို၊ မြို့အုပ်ဖိုရ်ကို၊ လိုအာဏာရ၊ တရားမမြို့အုပ်၊ သမုတ်အမှန်၊ ဋ္ဌာနန္တရလည်းရှိထသော။ သုတေသိနာ၊ သုတမင်လာ၊ အဖြာဖြာ သောနည်းကို၊ ဆည်းပူးရှာမှီးလေ့လည်း ရှိထသော။ မောင်ဘိုး ရှင်းတိ ဥပါသကေန၊ မြို့ရွာခပင်း၊ လူတသင်းတို့၏၊ ညစ်ထင်းရောဂါ၊ အနာနှင့်တူသောအမှု၊ အစုစုကို၊ ဥပဒေရာဇသတ်ဖြင့်၊ ဆုံးဖြတ် ရှင်းလင်းခြင်းငှါ၊ လိမ်မာသောဥာဏ်ရောင်၊ တန်ဆောင် ဆီမီး သဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ မောင်ဖိုးရှင်းဟု၊ ခေါ်ဝေါ်ပျံသင်း၊ သတင်းကျေညာသော၊ မြို့အုပ်မင်း ဒါယကာသည်။ သက္ကစ္စံ၊ ရိုသေစွာ။ နိဗ္ဗာနဿစ၊ နိဗ္ဗာန်၏၎င်း။ ဗုဒ္ဓဿစ၊ ဘုရား၏၎င်း။ အစိန္တေယျံ၊ ဆုံးခန်းတိုင်တိုင်၊ မသိနိုင်သော။ အာကာရံဝ၊ ခြင်းရာဆန်းကျယ်၊ အံ့ဘွယ်ပျံ့ဖြူး၊ ဂုဏ်အစူးကိုသာလျှင်။ ဇာနိတု၊

သိခြင်းငှါ။ အဘိယာစိတော၊ ရှေးရှုရှက်စပ်၊ တောင်းပန်အပ်သည်
ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တောင်းပန်အပ်သောကြောင့်။ ဝါ၊ တောင်းပန်အပ်
သော။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဓမ္မဓါတု၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။
နိဿယ၊ မှီ၍။ လေသတ္ထံ၊ အမြွက်မျှသာလျှင်။ ဝါ၊ အကျဉ်း
မျှသာလျှင်။ လေက္ခိယံ၊ ဥာဏ်ပတျာဖြန့်၊ ရေးပါအံ့။ ။ ဤကား
ယောဇနာ။ ။ ဤဂါထာ၌၊ အာကာရံဟူသောပုဒ်ကို၊ အာက
ရိယတံ ဒဗ္ဗဝိသေသံ ဥာဏိယတံ ဧတေန ဂုဏဝိသေသေနာတံ အာ
ကာရံဟု ဝစနတ်ပြု။ ။ ဧတေန ဂုဏဝိသေသေန၊ ထိုဂုဏ်အထူး
ဖြင့်။ ဒဗ္ဗဝိသေသံ၊ ဘုရားဒြပ် တရားဒြပ်တော်အထူးကို။ အာကာရံ
ယတံ ဥာဏိယတံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့သိကြောင်း၏
အဖြစ်ကြောင့်။ တံ ထိုဂုဏ်အထူးသည်။ အာကာရံ၊ အာကာရသည်
၏။ ။ ဤအရာ၌ အာဂမယုတ္တိကား၊ ဧဝံအစိန္တိယာဗုဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓ
ဓမ္မာအစိန္တိယာ။ အစိန္တိယေပသန္နာနံ၊ ဝိပါကောဟောတံ အစိန္တိ
ယော။ ။ ဤကား ဗုဒ္ဓအပါဒါန် ပါဠိတော်။ ပါရာဇိကဏ်
အဋ္ဌတ္တာ စသည်တို့၌လောသော အာဂမယုတ္တိ ဂါထာပါဠိ။ ။
ဧဝံ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားဒြပ်ဘော်တို့သည်။
အစိန္တိယာ၊ အံဩချီးမွမ်း၍မကုန်နိုင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ ဘုရားဂုဏ်ကျေး
ဇူးတော်တို့သည်။ အစိန္တိယာ၊ အံဩချီးမွမ်း၍မကုန်နိုင်။ တနည်း
ကား။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရား- ဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့သည်။ အစိ
ယာ၊ အံဩချီးမွမ်း၍မကုန်နိုင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ ဘုရား တရားတော် တို့
သည်။ အစိန္တိယာ၊ အံဩချီးမွမ်း၍မကုန်နိုင်။ ဧဝံ ဤသို့။ အစိ
ယေ၊ အံဩချီးမွမ်း၍မကုန်နိုင်သော၊ ဘုရားဒြပ်ဘော်၊ ဘုရားဂုဏ်
တော်တို့၌၊ ဝါ၊ ဘုရား- ဘုရား ဂုဏ်ကျေးဇူး၊ ဘုရားတရားတော်၌။
ပသန္နာနံ၊ သဒ္ဓါကြည်ညိုကုန်သောသူတို့အား။ အစိန္တိယော၊ အံဩ

ချီးမွမ်း၍မကုန်နိုင်သော။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤကား ယောဇနာ။ ။ ဤယောဇနာနည်းတို့တွင်၊ ဧဝံ အစိန္တိယာဗုဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ အစိန္တိယာ၊ အစိန္တိယေ၊ တိုင်အောင်သောပိဋ်တို့၌၊ ပထမယောဇနာနည်းကို၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာနှင့်အညီ၊ ဒုတိယ ယောဇနာနည်းကို၊ အပါဒါန် အဋ္ဌတ္တာနှင့်အညီ။ ယောဇနာအပ်သည်။ ဤဂါထာ၌၊ ပထမပါဒ ဒုတိယပါဒဖြင့်၊ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တို့သည်၊ အထူးထူး အထွေထွေ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ တဆူသော ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ တဆူသောဘုရားရှင်သည်၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး အသက်တော်ရှည်သမျှ၊ တပါးတရားစကားကို၊ မဟောကြားမူ၍၊ ထိုတဆူသော ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာ၊ ရေကွက်ဟောကြားသော်လည်း၊ အာယုကပ်ကုန်၍၊ ပရိနိဗ္ဗာန်သာပြုရမည်။ ။ ထိုတဆူသော ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်၊ မကုန်နိုင်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုမှတ်။ တနည်းကား၊ ပထမပါဒ ဒုတိယပါဒဖြင့်၊ ဘုရား- ဘုရားဂုဏ်ကို ၎င်း။ တရားတော်၏ဂုဏ်ကို၎င်း။ အထူးထူး အထွေထွေ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ကြံစီအံ့ဩချီးမွမ်း၍၊ မကုန်နိုင်ကုန်သည်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြောတော်မူသည်။ ။ ထိုတရားတော်တို့တွင် နိဗ္ဗာန်ဟူသော တရားတော်၏ ဂုဏ် ကျေးဇူးကိုလည်း၊ ထိုဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကဲ့သို့ပင်၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး၊ ဟောကြားသော်လည်းမကုန်နိုင်။ တတိယပါဒ၊ စတုတ္ထပါဒနှစ်ပါးဖြင့်၊ ထိုဘုရားဂုဏ် တရားဂုဏ်တော်တို့၌၊ မတုန်မလှုပ်၊ သက်ဝင်ယုံကြည်သဖြင့်၊ ကြည်ညိုကြသော သူတို့အား အံ့ဩချီးမွမ်း၍မကုန်နိုင်သော၊ အကျိုးထူး ဝိသေသ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြောတော်မူသည်။ ။ ယုံကြည်ဘွယ်မှု ထူးဝတ္ထုကား၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကြီး၌၊ ဇောတိက၊ စတိလ အစရှိကုန်သော၊ မဟာ

ကုလမျိုးတို့၏၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာ၊ အစိန္တေယျသရုပ်၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ
 ငတ္ထုရှိလေပြီ။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာဟူသောပါဌ်၌၊ အပါဒါန်အဋ္ဌတ္တာနှင့်အညီ၊
 ဓမ္မအရကို၊ ပရိယတ္တိဓမ္မနှင့်တကွ၊ လောကုတ္တရာဓမ္မကိုယူ၊ ထိုဓမ္မ
 တို့တွင်၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောဓမ္မဂုဏ်ကို၊ အောက် ဓမ္မအပေါင်းတို့ထက်၊
 လွန်ကဲသောဂုဏ်ရှိ၏ဟုမှတ်။ ဤပါဌ်အပေါင်းတို့တွင်၊ အစိန္တေယျာ
 ဗုဒ္ဓ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ လောက၌ ထင်ရှားရှိသော ဘုရားကိုသာ၊
 ရည်၍ဆိုအပ်သည်။ နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွရောက်တော်မူသောဘုရားရှင်ကို
 မဆိုဟုမယူအပ် ယူသော် ယေဗြဟ္မဏာဝေဒဂု သဗ္ဗဓမ္မေ တေမေ
 နမော ဟူသော ရှေ့ဥဒေါင်းမင်း ပရိတ်တော်။ သရိတွာပုဗ္ဗကေ
 ဇီနေဟူသော၊ ငုံးမင်းပရိတ်တော်စကားတို့သည်။ နိရတ္ထကဖြစ်ကုန်
 ရာသည်။ ဤနိဗ္ဗာန်ဟူရာ၌၊ နိဗ္ဗာန်သည်၊ သဉ္စပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၊
 အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊
 ဘုရားရဟန္တာတို့သည်၊ ဝိပါက် ကမ္မဇရုပ်အကြွင်းရှိစဉ်၊ ခံစားအပ်
 သောနိဗ္ဗာန်သည်၊ သဉ္စပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်မည်၏။ ဝိပါက် ကမ္မ
 ဇရုပ်တို့ကို၊ အကြွင်းမဲ့ ပါယ်စွန့်၍၊ အမတနာမ်ဝိသေသ ရုပ်ဝိသေ
 သဖြင့် ခံစားပြန်သောအခါ၊ အနုပါဒိသေသ မဟာအသင်္ခတ
 ဓါတ် အထူးသဖြင့်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးဟုဆိုအပ်၏။ ယင်း
 သို့ နိဗ္ဗာန်နှစ်ပါး ပြားခြင်းသည်၊ ပုဂ္ဂလဘေဒအားဖြင့် ပြားသည်
 မဟုတ်။ တဿာကံသောပုဂ္ဂိုလ်၌ပင် အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ပြား
 သည်ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗာန်ကို အဝတ္ထာဘုံဟု ဆိုအပ်သည်။ နှစ်ယောက်
 မတန်၊ နှစ်နိဗ္ဗာန်ဟု ပညာရှိတို့လည်းဆိုကုန်သည်။ ဤနိဗ္ဗာန်၏ဖြစ်
 သော အခြင်းအရာကို၊ ယောကနတိုင်း သာဂလပြည်ကြီးကို အစိုး
 ရသော မိလိန္ဒမင်းကြီးက ရဟန္တာဖြစ်သော ရှင်နာဂသိန် မထေရ်
 မြတ်ကို၊ အရှင်ဘုရား နာဂသိန်၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏ တည်ရာအရပ်သည်

အရပ်ရှစ်မျက်နှာ ဆယ်မျက်နှာတို့တွင်၊ အဘယ်အရပ်၌ ရှိသနည်း
 ဟုမေးလျှောက်သည်ရှိသော်၊ ထိုအရပ်တို့တွင် တစုံတခုသောအရပ်
 ၌မရှိဟု၊ ရှင်နာဂသိန်ကဖြေ၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးကအရှင်ဘုရား
 နာဂသိန်၊ အကယ်၍နိဗ္ဗာန်တည်ရာအရပ်မရှိခဲ့သော်၊ အကြင်အရိ
 ယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏ ဟူသော စကား
 သည် ချွတ်ယွင်းတိမ်းပါး မှားခဲ့၏တကား၊ အရှင်ဘုရားနာဂသိန်၊
 လောက၌ စပါး၏ စိုက်ပျိုးရာလယ်သည်ရှိ၏။ အနံ့၏ဖြစ်ရာ ပန်း
 သည်ရှိ၏။ ပန်း၏တည်ရာ တောချုံ သည်ရှိ၏။ အသီး၏သီးရာ သစ်
 ပင်သည်ရှိ၏။ ရတနာ၏ဖြစ်ရာ ကောင်းကင် သမုဒ္ဒရာသည်ရှိ၏။
 အလိုရှိသောသူသည် ထိုရှိရာ အရပ်သို့သွား၍ ဆောင်ယူသကဲ့သို့၊
 ထိုအတူ နိဗ္ဗာန်သည်၊ အရပ်ရှစ်မျက်နှာဆယ်မျက်နှာတို့တွင် တရပ်
 ရပ်၌ ရှိသောသာလျှင် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိအပ်၏။ မရှိဘဲလျက်
 နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏ ဟူသော စကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်၊
 ထိုစကားကို မိစ္ဆာဟု တကားတော် ဆိုသတည်းဟု မင်းကြီးက
 လျှောက်၏။ ထိုအခါ ရှင်နာဂသိန်က၊ မင်းကြီး တစုံတခုသော
 အရပ်၌ အကယ်၍ နိဗ္ဗာန်ထင်ရှားမရှိသော်လည်း၊ ထိုထိုအတိတာ
 နန္ဒရဘဝတို့၌၊ ဖြည့်ဆည်းပူးအပ်သော၊ ပုညသမ္ဘာရ ရှိသောသူ
 သည်၊ ယောနိသောမနသိကာရအားဖြင့် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ စသော
 ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းသည်ရှိသော်၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောတရား
 သည်၊ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှားပေါ်လာသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်ကို
 မျက်မှောက်ထင်ထင် ပြုနိုင်သတည်းဟုဖြေ၍၊ ဥပမာဖြင့် ထင်ရှား
 ပြအံ့သောငှါ။ ။ ယထာပန မဟာရာဇ အတ္ထိ အဂ္ဂိနာမ နတ္ထိ
 တဿ သန္တံ ဟိတောကာသော ဒွေကဋ္ဌာနိ၊ သံဃဒဋ္ဌာန္တာအဂ္ဂိ
 အဓိဂစ္ဆတိ။ ဝေမေဝခေါ မဟာရာဇ အတ္ထိ နိဗ္ဗာနံ။ ပုတ္တိဘဿ

သန္ဓိဟိတောကာသော သမ္မာ ပဋိပုဇ္ဇော ယောနိသော နမသိ
ကာရေနနိဗ္ဗာန် သစ္စိကရောတိ (ဗိ-လိန္ဒ-ပညာ- (၁၀-ကျောင်း
ပေညိ)ချပ်။ ပန၊ ဥပမာဖြင့် ထင်ရှားဆိုဦးအံ့။ မဟာရာဇ၊ မင်း
ကြီး။ အဂ္ဂိနာမ၊ မီးမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုမီး၏။ သန္ဓိ
ဟိတောကာသော၊ စုဝေးသိုမှီးရာအရပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပနတ
ထာပိ၊ ထိုသို့မရှိသော်လည်း။ ဒွေကဋ္ဌာနိ၊ နှစ်ချောင်းကုန်သော
ဒွင်္ဂတို့ကို။ သံသဇ္ဇေန္တော၊ ပွတ်တိုက်သည်ရှိသော်။ အဂ္ဂိ၊ မီးကို။
အဓိဂစ္ဆတိယထာ၊ ရ၏သို့။ ဝေမေဝခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။
မဟာရာဇ၊ မင်းကြီး။ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊
ထိုနိဗ္ဗာန်၏။ သန္ဓိဟိတောကာသော၊ စုဝေးသိုမှီးရာအရပ်သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့မရှိသော်လည်း။ သမ္မာပဋိပုဇ္ဇော၊
ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ကောင်းစွာ စီးဖြန်းခြင်း အကျင့်ရှိသော
သူသည်။ ယောနိသောမနသိကာရေန၊ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်း
သဖြင့်။ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္စိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင်
ပြုနိုင်၏။ ။ ဤကား ယောဇနာ။ ဤပါဠိ၌၊ ဒွေကဋ္ဌာနိ သံ
သဇ္ဇေန္တောအဂ္ဂိ အဓိဂစ္ဆတိဟူသောပါဠိဖြင့်၊ မီးကိုအလိုရှိသောသူ
သည်၊ ဒွင်္ဂနှစ်ချောင်းတို့ကို ပွတ်တိုက်သည်ရှိသော်၊ မျက်မှောက်
ထင်ထင် မီးဖြစ်လာ၍၊ မြင်ရသကဲ့သို့၊ ပုညသမ္ဘာရရှိသော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယောနိသော မနသိကာရအားဖြင့်၊ ဝိပဿနာကို
ပွားသည်ရှိသော်၊ မျက်မှောက်၌ပင် နိဗ္ဗာန်သည် ထင်ရှားစွာပေါ်
လာ၏ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသည်။ မင်းကြီး၊ ဥပမာတနည်း
ကား၊ လောက၌ စကြာရတနာ၊ ဆင်ရတနာ၊ မြင်းရတနာ၊ ပတ္တမြား
ရတနာ၊ မိဖုရားကြီး၊ ရတနာ၊ သူဌေးကြီးရတနာ၊ သားကြီး ရတ
နာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ရတနာ ခုနစ်ပါးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်

၏။ သိုမှီးရာအရပ်ကားမရှိ။ ထိုသို့မရှိသော်လည်း ဆည်းပူးအပ်
သော ပုညသမ္ဘာရရှိသောသူသည်။ စကြာမင်းတို့ ကျင့်အပ်သော
ကျင့်ဝတ် တစ်ဆဲ နှစ်ပါးကို ကျင့်သဖြင့်၊ မျက်မှောက် မျက်မြင်
ပေါ်လာထင်ရှား၍ သုံးဆောင်ခံစားရသကဲ့သို့ဟု ဥပမာကိုဆိုပြီး
၍၊ ဥပမေယျကို ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ ။ ဧ မေဝခေါ၊ မဟာရာဇ
အတ္ထိ၊ နိဗ္ဗာန် နတ္ထိ တဿသန္တိ ဟိတောကာ သာ သမ္မာပဋိပ္ပန္နော
ယောနိသော မနသိကာရေန သင်္ခါရာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ သမ္ပဿမာ
နောနိဗ္ဗာန် သစ္စိကရောတိတိဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ (မိလိန္ဒပညာ
၁၁-ကျောင်းပေ ညီချပ်။) ဥပမာပါဠိကို ကျယ်အံ့စိုး၍ မရေး
လိုက်ပြီ။ အလိုရှိလျှင် မိလိန္ဒပညာ၌ရှု။ မဟာရာဇ၊ မင်းကြီး။ ဧဝ
မေဝခေါ၊ ဤရတနာခုနှစ်ပါး အတူသာလျှင်။ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်
သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏။ သန္တိ ဟိတောကာသော၊
စုဝေးသိုမှီးရာအရပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပဒေတထာပိ၊ ထိုသို့ မရှိ
သော်လည်း။ သမ္မာပဋိပ္ပန္နော၊ ကောင်းစွာ ကျင့်သောသူသည်။
ယောနိသော မနသိကာရေန၊ အသင့်အတိုင်း နှလုံးသွင်းသဖြင့်။
သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဘေးကို။
သမ္ပဿမာနော၊ ကောင်းစွာမြင်သည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို။
သစ္စိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ပြုနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အာဟ၊ ဆို၏။ ဤကား ယောဇနာ။

ထိုအခါ မင်းကြီးက၊ အရှင်ဘုရား နာဂသိန်၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏
စုဝေး၍၊ တည်ရာအရပ် မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ အကြင် အရပ်ဒေသ၌
တည်လျက်၊ ကောင်းစွာကျင့်သောသူသည်၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်
ပြုရာ၏။ ထိုအရပ်ဒေသသည် ရှိသလောဟုမေးပြန်သော်၊ မင်းကြီး

ဆောက်တည်အပ်သော သီလသည် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရာ အရပ်တည်း။ သီလ၌တည်လျက်၊ ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းသောသူ သည်၊ မိမိ၏တောအရပ် အစရှိသော တစုံတခုသောအရပ်၌ နေ သော်လည်း၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဆိုသည်ရှိသော်၊ အရှင်ဘုရား ကောင်းလှပေ၏။ အရှင်ဘုရား၏ စကားကို တကာတော် ဝန်ခံပါ၏ဟု ဆို၏။

ဤကားအစဉ်တို့တွင် ရှေးဥပမာဖြင့် နိဗ္ဗာန်၏ လဝန်း၊ နေ ဇန်းအောင်၊ တန်ဆောင်ဆီမီးပမာ၊ အရောင်အဝါ လှန်ကံစွာ သော အခြင်းအရာနှင့်တကွ၊ ထင်ရှား ပေါ်လာသည်ကို ပြသည်။ နောက် ဥပမာဖြင့်၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ ဘုံဗိမာန်မျှမက၊ နှလုံးမွေ့ လျော်ဘွဲ့ ဝိ အဆန်းဆန်း၊ ရတနာအတိပြီးသော နိဗ္ဗာန်ဘုံနန်း အခြင်းအရာနှင့်တကွ၊ ထင်ရှားပေါ်လာသည်ကို ပြတော်မူသည်။ ကျမ်းဂန်တို့၌၊ ဥပမာနှစ်ပါးစသည်ကိုပြသည်ရှိသော်၊ ရှေးဥပမာ- နောက် ဥပမာဖြင့်၊ ဥပမေယျအနက် ထူးသည်၏အဖြစ်ကို သိစေ ခြင်းငှါ၎င်း။ ဥပမေယျအနက် ထင်ရှားစေခြင်းငှါ၎င်း။ ဥပမာ နှစ်ပါးစသည်ကိုပြမြဲဖြစ်သည်။ ။ပုံကား၊ အဝိဇ္ဇာ မဟာဂဟ ဏံ ဝိယမဟာဒုဂ္ဂံ ဝိယစအန္ဓကာရံ အဝိဘူတံဟောတိ။ ။ဤ ကား၊ နေတ္တိအဋ္ဌကထာ သောဓနာဟာရ ဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ ဘဝ- ကျောင်းပေ ညာချပ်၌ လာသောပုံတည်း။ ။မနောဝိညာဏ ဓါတုဂဟိတာ ရမ္မဏံမုဉ္ဇိတွာပိ အညံဂဟေတွာဝ ပဝတ္တနတော ဝနမက္ကဋ္ဌောဝိယ၊ ဒုဒ္ဒမနတော အဿခလုံကောဝိယ ယတ္ထကာ မနိပါတိတောဝေဟာ သံခိတ္တဒဏ္ဍောဝိယ လောဘ ဒေါသာဒိနာ နပ္ပကာရ ကိလေသယောဂတော ရင်နဋ္ဌောဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။ ။ဤ

ကား၊ သမ္မောအဋ္ဌကထာ ဓါတုဝိဘင်္ဂဏ္ဍနာ ၁၀-ကျောင်း ပေ
 ဂချပ်၌ လာသောပုံတည်း။ ။ အဝိဇ္ဇာ၊ သစ်မြစ်နွယ်ကြိမ်၊
 ရှက်လိမ်ရှုပ်ထွေးသည်ဖြစ်၍၊ ဖြေထွင်နိုင်ခဲ့သော။ မဟာဂဟဏံ
 ဝိယစ၊ တောအုပ်ကြီးကဲ့သို့၎င်း။ မဟာဒုဂ္ဂံဝိယစ၊ ကြီးကျယ်
 ရှည်လျား များမြောက်သည်ဖြစ်၍၊ ကူးမြောက်နိုင်ခဲ့သော တော
 ကြီးကဲ့သို့၎င်း။ အန္ဓကာရံ၊ အမှိုက်တိုက်သည်။ ဟုတု၊ ဖြစ်၍။ လော
 ကော၊ လောကသည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့်။ အဝိဘူတံ၊ မထင်
 ရှားသည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏။ ဤကား ရှေးပါဌ်၏ ယောဇနာ။
 မနောဝိညာဏဓါတု၊ မနောဝိညာဏဓါတ်သည်။ ဝါ၊ မနောဝိ
 ညာဏဓါတ်ကို။ ဝါ၊ မနောဝိညာဏဓါတ်၏။ ဂဟိဘာရမ္မဏံ၊ ယူအပ်
 သော အာရုံကို။ မုဉ္ဇိတု၊ လွတ်၍လည်း။ အညံ၊ တပါးသော
 အာရုံကို။ ဂဟေတု၊ ယူ၍သာလျှင်။ ပဝတ္တနုတော၊ ဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့်။ ဝနမက္ကဋ္ဌောဝိယံ၊ တောမျောက်ကဲ့သို့၎င်း။ ဒုဒ္ဒမနုဘော၊
 ဆိုးမနိုင်ခဲ့သောကြောင့်။ ဝါ၊ ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သောကြောင့်။ အဿ
 ခလံကောဝိယ၊ မြင်းကြမ်းကဲ့သို့၎င်း။ ယတ္ထကာမနိပါတိတော၊
 အကြင်အာရုံ၌ အလိုရှိရာ ကျတတ်သောကြောင့်။ ဝေဟာသံ၊
 ကောင်းကင်သို့။ ခိတ္တဒဏ္ဍောဝိယ၊ ပြစ်အပ်သောလှံတံကဲ့သို့၎င်း။
 လောဘဒေါသဒိနာနုပုကာရ ကိလေသယောဂတော၊ လောဘ
 ဒေါသ စသော အထူးထူး အပြားပြားများသော ကိလေသာနှင့်
 ယှဉ်သောကြောင့်။ ရဂ်နုဋ္ဌောဝိယ၊ သဘင်ကချေသည်ကဲ့သို့၎င်း။
 ဒုဗ္ဗဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။ ဤကား နောက်ပါဌ်၏ ယောဇနာ။ ။
 ဤပုံ ဥပမာတို့လာသည်ကိုထောင့်ရှု၍၊ ရဟန္တာမြတ် ရှင်နာဂသိန်၏
 ဥပမာ အနက်ထူးဟန်ကိုလည်းသိ။ ။ အနိဒဿနံ နိပ္ပဗ္ဗညသန္တံ
 အမတ်ပဏိတဉ္စ သိဝဉ္စ ခေမံ တဏှက္ခယော အစ္စရိယဉ္စအပ္ပုတံ။

ဤကား နေတ္တိ ဝေဝစနာဟာရ၌ လာသော ပါဠိတော် ၁၁
 ကျောင်း ပေခီချပ်။ ။နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်ပုဒ်အများတို့တွင် လိုရာ
 ဤ ၁၀-ပုဒ်ကိုသာ ရွေးနှုတ်ထုတ်လိုက်သည်။ အကြောင်းကို အလို
 ရှိလျှင် ထိုဟာရမှသာ။ အနိဒဿနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သာမြင်အပ်
 သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇစ္စန္ဒပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ နေ့လကို မမြင် မသိ
 နိုင်သကဲ့သို့။ ဇစ္စန္ဒဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊
 မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မမြင်မသိနိုင်ခြင်း။ အနိဒဿန
 ဂုဏ်လည်းရှိ၏။ နိပ္ပပဉ္စု၊ သံသရာကိုကျယ်စေတတ်သော၊ တဏှာ
 မာနဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော ပပုဉ္စတရားသုံးပါးလည်းမရှိခြင်း။ နိပ္ပပဉ္စ
 ဂုဏ်လည်းရှိ၏။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်တည်ကြည်ခြင်း သန္တဂုဏ်လည်း
 ရှိ၏။ အမတံ၊ စုတေ ရှေ့လျော့ခြင်းမရှိသော၊ အမတဂုဏ်လည်း
 ရှိ၏။ ပဏှိတဉ္စု၊ မှန်မြတ်ခြင်း ပဏှိတဂုဏ်လည်းရှိ၏။ သီဝဉ္စု၊ ကမ္မ
 ဝဋ်၊ ကိလေသဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ ရာဂ
 မီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီး၊ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းမီး၊ အိုရခြင်းမီး၊
 နာရခြင်းမီး၊ သေရခြင်းမီး၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးရခြင်းမီး၊ ဒုက္ခမီး၊ နှလုံး
 မသာယာခြင်းမီး၊ သက်ကြီးရှိုက်တင် ပင်ပန်းရခြင်းမီးဟုဆိုအပ်
 သော၊ ၁၁-ပါးသောမီး မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ချမ်းခြင်း၊ သီဝ
 ဂုဏ်လည်းရှိ၏။ ခေမဉ္စု၊ တစုံတခုဘေးမရှိခြင်း။ ခေမဂုဏ်လည်း
 ရှိ၏။ တဏှက္ခယောစ၊ တဏှာ၏ကုန်ခြင်း။ တဏှက္ခယဂုဏ်လည်း
 ရှိ၏။ အစ္ဆရိယဉ္စု၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုရှိသော သူတို့သည်၊
 ရှေးရှေးသောကာလ၌၊ တကြိမ်ဘဝ မျှမမြင်ရဘူးသော၊ အဆန်း
 တကျယ်သော နိဗ္ဗာန် ဘုံဗိမာန်ကို၊ ပစ္ဆိမဘဝ၊ ဤကာလ၌၊
 မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့ဖြင့်၊ တရံတခါသာ
 လျှင် မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လက်ပျစ်ဝဲးတီး အံ့ချီး၍

မကုန်နိုင်သော၊ အစွရိယဂုဏ်လည်းရှိ၏။ ။ အပ္ပတဉ္စ၊ လူ့ဘုံ၊
 နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာဘုံ၊ တိဋ္ဌိ၊ တရံတခါ မဖြစ်ဘူးမြူး၊ အထူး အဆန်း အ
 ခန်းခန်း ဖြစ်လာခြင်း၊ အပ္ပတ ဂုဏ်လည်းရှိ၏။ ။ ဤကား၊
 ဓမ္မန္တယ ယောဇနာ။ ။ အပ္ပတပုဒ်၏အနက်ကို၊ အပ္ပတပုဗ္ဗ
 ဘူတံဟု သဒ္ဒနိတိ ဖွင့်အပ်သည်နှင့်အညီ ယောဇနာ။ ။ ထိုဂုဏ်
 နာမ်တို့တွင် သိဝံဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဘုရားအလောင်းတော် ငုံးမင်း
 ဖြစ်စဉ်ကာလ၊ အမွေးအတောင် မပေါက်မရောက်မှီ၊ တောမီးကြီး
 စွာ လောင်ရှိလာသောအခါ မိဘတို့သည် ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ
 ရှိ ပျံ့သွားကြသည်ရှိသော်၊ ထိုငုံးသုဇယ်သည် မပျံ့မသွားနိုင်သည်
 ဖြစ်၍၊ ရှေးဘုရားတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အောက်မေ့ဆင်ခြင်၍၊
 သီလသစ္စာ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးတို့၏ စင်ကျယ်ခြင်း။ ။ အတ္တဝါ
 တို့အား သနားခြင်း ကရုဏာဟုဆိုအပ်သော လေးပါးအမှန်သစ္စာ
 ကို ပန်သဖြင့်၊ ကေနမယှင်း တဆဲ ခြောက်မင်း ပါယ်စားသော
 အရပ်ကို မီးရှောင်ကွင်း၍ သွားလေလျှင်၊ ငုံးမင်းနှင့်တကွ များ
 စွာသောသတ္တဝါတို့သည် မီးဘေးမှ ချမ်းသာရကြရာ အရပ်ကဲ့သို့
 လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ကာလပတ်လုံး၊ ဆဲ တပါးသော
 မီးတို့၏ ကင်းငြိမ်းရာအရပ်ကို တောင့်တ၍ ဖြည့်ကျင့်တော်မူသော
 ပါရမီတော် အာနုဘော် အစွမ်းကြောင့်၊ ပစ္ဆိမဘဝ၊ ဤအခါ၌၊
 အရိယာပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းနှင့်တကွ၊ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်သည်၊
 ရသိတော်မူအပ်သော၊ ဆဲ တပါးသော မီး၏ကင်းရာ၊ နိဗ္ဗာန်ပြည်
 ဌာန အရပ်တည်းဟု အဓိပ္ပာယ်ကို ပြတော်မူသည်။

အပ္ပတံ ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ပေါ်လာသောအခါ
 ပရမတ္ထသဘာဝအားဖြင့် သာမညပေါ်လာသည်မဟုတ်၊ ထိုနိဗ္ဗာန်

၏ အာနုဘော်အားဖြင့် နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာဘုံတို့နှင့် မပြိုင်သာ မနှိုင်း
 သာသော ဘုံဗိမာန်အခြင်းအရာ အာနိသံသဖလနှင့်တကွ ထင်ရှား
 ပေါ်လာ၏ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကိုမှတ်။ ဤသို့ နိဗ္ဗာန်၏ အထူး အ
 ဆန်း ပေါ်လာခြင်းသည်၊ နိဗ္ဗာန်၏ အစိန္တေယျဂုဏ်တမျိုးပင်ဖြစ်
 သည်။ ပုံကား- စကြာရတနာရထား ပေါ်လာသောအခါ၊ ရထား
 သက်သက်သာ ပေါ်လာသည်မဟုတ်၊ ထိုရထား၏ အာနုဘော်အ
 စွမ်းဖြင့်၊ နန်းဘုံဗိမာန်နှင့်တကွ ပေါ်လာသကဲ့သို့၎င်း။ ငှက်တို့
 ပေါ်လာသောအခါ၊ ငှက်ခန္ဓာကိုယ် သက်သက်သာ ပေါ်လာ
 သည်မဟုတ် ဝိပါကဇိဒ္ဓိအားဖြင့်၊ အမွှေးအတောင်တို့လည်းပေါက်
 ရောက်လာသကဲ့သို့၎င်း၊ မှတ်အပ်၏။ ။နတ္ထိ၊ ဇာတိဇရာ ဗျာဓိ
 မရဏဉ္စ၊ မဟာမုနေ၊ အဇရာ မရဏံပူရဂမိဿာမိအသင်္ခတံ။ ။
 ဤကား၊ လေးသောင်းကျော်၊ ဘော်ရွှေတို့ထိပ်တင်၊ အရှင်သခင်မ၊
 ရာဟုလ မယ်တော်၊ ရဟန္တာ အရှင်မ၏ အပါဒါန်ပါဠိတော်၊ ၁၁-
 ကျောင်းပေဉ်ချုပ်။ ။မဟာမုနေ၊ ဘုရားမြတ်။ ယတ္ထ၊ အကြင်
 နိဗ္ဗာန်၌၊ ဇာတိဇရာ ဗျာဓိမရဏဉ္စ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ အိုခြင်း၊
 နာခြင်း၊ သေခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဇရံ၊ အိုခြင်းလည်း
 မရှိသော။ အမရဏံ၊ သေခြင်းလည်းမရှိသော။ အသင်္ခတံ၊ အ
 ကြောင်းတရားလေးပါးတို့သည်၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းလည်းမရှိသော။
 တံပူရံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးသို့၊ ဂမိဿာမိ၊ သွားပါအံ့။ ။ဤ
 ကား၊ ဓမ္မန္တယ ယောဇနာ။ ။

ဤပါဠိ၌၊ ပူရံဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မပြည်တို့ဖြင့်-
 မပြိုင်သာ မနှိုင်းသာ၊ ထင်လာမြင်လာသော၊ အဆန်းတကျယ်
 သော နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးသို့၊ ဘုရားတပည့်တော်မ သွားပါတော့အံ့

ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသည်။ ။ သဒ္ဓမ္မပဏ္ဏရဆတ္တံ ဒတ္တာ ပါ
 ပနိဝါရဏံ၊ ပါပယိတ္တာ အဘယပူရံ၊ နိဗ္ဗူတောသော သသာဝ
 ကော။ ။ ဤကား ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိတော် ၁၀-ကျောင်းပေ ဂိချပ်၌
 လာသောဂါထာပါဠိ။ ။ ပါပနိဝါရဏံ၊ အကုသိုလ် တည်းဟူ
 သောနေပူကို တားမြစ်တတ်သော။ သဒ္ဓမ္မပဏ္ဏရဆတ္တံ၊ အရဟတ္တ
 ဖိုလ် တည်းဟူသောထီးဖြူကို။ ဒတ္တာ၊ ပေးတော်မူ၍။ မဟာဇနံ၊
 ဗောဓေယျသတ္တဝါအပေါင်းကို။ အဘယပူရံ၊ ဘေးမရှိရာ နိဗ္ဗာန်
 ပြည်သို့။ ဝါ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့ဖြင့်ရောက်အပ်သော ဘေးတို့၏ကင်းရာ
 နိဗ္ဗာန်ပြည်သို့။ ပါပယိတ္တာ၊ ရောက်စေတော်မူ၍။ ဝါ၊ ပို့ဆောင်
 တော်မူပြီး၍။ သော၊ ထိုကဿပ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သသာဝ
 ကော၊ တပည့်သားသင်္ဘောတော်နှင့်တကွ။ နိဗ္ဗူတော၊ နိဗ္ဗာန်စံဝင်
 တော်မူလေပြီ။ ။ ဤကား ဓမ္မနွယ ယောဇနာ။

အဘယပူရံဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မပြည်တို့ဖြင့်၊
 မပြိုင်သာ မနှိုင်းသာ၊ ထင်လာ မြင်လာသော၊ အဆန်းတကျယ်
 သော၊ နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးတည်းဟု အဓိပ္ပာယ်ကို ပြတော်မူသည်။
 မာပေသိ နဂသတ္တာ၊ သဒ္ဓမ္မပရမတ္တမံ။ ။ ဤကား ဗုဒ္ဓဝင်ပါ
 တော် ၁၀-ကျောင်းပေကံချပ်။ ။ သတ္တာ၊ လူနတ်တို့၏ဆရာဖြစ်
 တော်မူသော။ သောမုနိ၊ ထိုသုမဏမြတ်စွာဘုရားသည်။ သဒ္ဓမ္မပူရံ၊
 ဗောဓိပက္ခိယ၊ တရားရတနာတို့ဖြင့်ပြည့်သော။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။
 နာဂရံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏တည်ရာ၊ အာရုံပြုရာ နေရာဖြစ်သော
 နိဗ္ဗာန်မြို့ကြီးကို။ ဗောဓေယျနံ၊ ကျွတ်ထိုက်ကုန်သော သတ္တဝါ
 တို့အား။ မာပေသိ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် မြင်စေတော်မူပြီ။ ။
 ဤကား ဓမ္မနွယ ယောဇနာ။

ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မသဘာဝါနံ သေခါသေခါနံ အရိယပုဂ္ဂလာနံ ပတိ
 ဌာန ဂေါစရနိဝါသနဌာနထွေ့န နိဗ္ဗာနံ နဂရန္တိဝုစ္စတိ။ ဤကား
 ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌတ္တာ ၁၀-ကျောင်း ပေန်ချပ်၌ လာသောပါဌ်။ ။
 ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မသဘာဝါနံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော တရားသဘော
 ရှိကုန်သော။ သေခါသေခါနံ၊ သေက္ခ အသေက္ခ ဖြစ်ကုန်သော။
 အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပထိဌာနဂေါစရ နိဝါ
 သနဌာနထွေ့န၊ တည်ရာဟူသောအနက်၊ အာရုံပြုရာဟူသော အ
 နက်၊ နေရာဟူသောအနက်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ နဂရန္တိ၊
 နဂရဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။ဤကား ဓမ္မနွယ် ယောဇနာ။

ဤပါဌ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော တရားသဘော ရှိကုန်
 သော။ သေက္ခ အသေက္ခ ဖြစ်ကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မေ့
 လျော် စံပျော်ရာဖြစ်သောအနက်ကြောင့်။ တည်ရာ အာရုံပြုရာ
 ဖြစ်သော၊ နတ်ပြည် ဗြဟ္မပြည်နှင့်၊ မပြိုင်သာ မနှိုင်းသာ၊ ထင်လာ
 မြင်လာသော၊ အဆန်းတကျယ်သော နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးကို၊ နဂရ
 မြို့ကြီးဟူ၍ဆိုသည်။ ဤနိဗ္ဗာန်ကို၊ ပူရံဟူ၍၎င်း။ နဂရံဟူ၍၎င်း။
 ဟောတော်မူအပ်သော ဘုရားရဟန္တာတို့၏ စကားသည်၊ အနက်
 ခြေမရှိသော။ ဝဉ္စုပုတ္တော ခံပုပ္ဖံ ပိလဏ္ဏိတော၊ ဟူသောစကား
 ကဲ့သို့မမှတ်လင့်။ ။ဝဉ္စုပုတ္တော၊ မိန်းမမြို့သားသည်။ ခံပုပ္ဖံ၊
 ကောင်းကင်ပန်းကို။ ပိလဏ္ဏိတော၊ ပန်၍။ ဤကား ယောဇနာ။ ။
 မဂ်ဖိုလ် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့ဖြင့်၊ ရှုမြင်အပ်သော နိဗ္ဗာန်သည်၊
 နတ်ပြည် ဗြဟ္မပြည်၌ ဝိမာန် ဘုံနန်းကြီးကဲ့သို့၊ ထင်လာ မြင်လာ
 သော အခြင်းအရာ သတိသဘောကိုစွဲ၍၊ ပူရံနဂရံဟု ဟောတော်
 မူသည်ဟုမှတ်။ ဣဒံ ပစ္ဆိမကံမယှံ၊ လောကနာထဿ ဒဿနံ၊

နပုနောအမတာကာရံ ပဿိဿာမိ မုခံတဝ။ ။ဤကား မိဒ္ဒေး
တော် ဂေတမိ အပါဒါန် ပါဠိတော် ၁၁-ကျောင်း ပေဋိချုပ်။

လောကနာထဿ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူ
သော။ သားတော်သခင် ဘုရားရှင်အား။ မယှံ၊ မျိုးမြတ်သာကာ
ဂေတမိဟု- ကြူးချီသညာ၊ မယ်မယ်ငါ၏။ ဣဒိဒဿနံ၊ ဤယခု
ဖူးမြင်ရခြင်းသည်။ ပစ္ဆိမေကံ၊ အဆုံးစွန်သော ဖူးမြင် ရခြင်း
တည်း။ ဟောမုနော၊ ဘုရားမြတ်။ ပုနောပုန၊ တဖန်။ အဟံ၊ မယ်
မယ်ငါသည်။ တဝ၊ လူသုံးပါးတို့၏ထိပ်တင်၊ သားတော်ရှင်၏။
အမတာကာရံ၊ အမြိုက်အခြင်းအရာရှိသော။ ဝါ၊ မသေသော
အခြင်းအရာ သန္တာန်ရှိသော။ မုခံ၊ သုံးဆဲ နှစ်ဖြာ လက္ခဏာ
အလင်္ကာတို့ဖြင့် တံဆာဆင်အပ် မြတ်သော ရွှေမျက်နှာတော်ကို။
နပဿိဿာမိ၊ မဖူးမြင်ရတော့အံ့။ ။ဤကား၊ ဓမ္မနွယ ယော
ဇနာ။

ဤပါဠိဖြင့်။ ပစ္စက္ခဘဝ၊ ဤကာလကိုသာ ရည်မှတ်၍ ဆိုအပ်
သည်။ နိဗ္ဗာန်သို့ ကြရောက်သောအခါကို ရည်မှတ်၍ မဆိုအပ်။
ဤကာလမှတစ်ပါး နောက်တဖန် ဤပစ္စက္ခဘဝ၌ မဖူးမြင်ရပြီ။
နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သောအခါမှသာ သုံးလူ ထိပ်တင် သားတော်ရှင်
ကို ဖူးမြင်ရတော့မည်ဟုဆိုလိုသည်။ ဤမှတစ်ပါး ဤကဲ့သို့သော
အရာတို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီး၍သိ။ ။ထိုနိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးသို့
ကြသွားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း။ ရဟန္တာတို့ကို၎င်း။
သေသည်ဟူ၍ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်။ အကြောင်းမှာ အရဟတ္တမဂ်
အရဟတ္တဖိုလ်တို့ဖြင့် သေခြင်း၏အကြောင်းကို ကောင်းစွာမယွင်း

အကြောင်းမဲ့ ပါယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ထို ဘုရား
 ရဟန္တာတို့၏ စုတိသောအခါ၌။ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်သုံးပါး
 တို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြုသော။ မရဏာသန္ဓေလော မရှိခြင်း
 ကြောင့်၎င်း၊ သေသည်ဟူ၍ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်။ ရဟန္တာတို့မှာ
 ဝိပဿနာအာရုံ စသည်ဖြင့်၊ ထင်တိုင်းသော အာရုံကိုသာ အာရုံ
 ပြု၍လောဖြစ်သည်။ မရဏာသန္ဓေလောဟု မဆိုအပ်။ မရဏာ သန္ဓေ
 လောဟူသည်၊ ကံကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး
 ကိုအာရုံပြုမှ မရဏာသန္ဓေလောဟုဆိုအပ်သည်။ ပုံကား ဘုရား၌ကဲ့
 သို့မှတ်။ ဘုရား ရဟန္တာတို့၌၊ မရဏာသန္ဓေလောဟု ဆိုခြင်းသည်၊
 ရုဠ် စကားမျှသာဖြစ်သည်။ အနုတ္တစကားမဟုတ်။ သမုစ္ဆေဒမရဏ
 အားဖြင့်သာ ဘုရားရဟန္တာတို့မှ ပဋိသန္ဓေနှင့်တူသော အာရုံရှိ
 သည်ဖြစ်၍၊ စုတိစိတ်ဖြစ်သည်။ သမုစ္ဆေဒမရဏဟူသည်၊ သေ
 ခြင်းကို အကြောင်းမဲ့ ပါယ်ဖြတ်ခြင်းကို ဆိုသည်။ သမုစ္ဆေဒမရဏ
 ဟူသောပုဒ်ကို၊ မရဏဿသမုစ္ဆေဒံ သမုစ္ဆေဒမရဏံဟု၊ ဝစနတ်ပြု။
 မရဏဿ၊ သေခြင်းကို။ သမုစ္ဆေဒံ၊ အကြောင်းမဲ့ ပါယ်ဖြတ်ခြင်း။
 သမုစ္ဆေဒမရဏံ၊ သေခြင်းကိုအကြောင်းမဲ့ ပါယ်ဖြတ်ခြင်း။ စုတိစိတ်
 ကိုရစေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုလောမ ပဋိလောမအားဖြင့်၊
 ကုဋေနှစ်ဆဲ လေးသိန်းကုန်သော ဈာန်သမာပတ်တို့ကိုဝင်စား၍၊
 စတုတ္ထဈာန်မှထ၍ ဈာန်တို့နှင့်တကွ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုတပေါင်းတည်း၊
 အာရုံပြုဆင်ခြင်၍ ဘဝင်စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်။ ။
 စတုတ္ထဈာန်မှာ ဝုဠဟိတော သမနန္တရာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယံ။ ။
 ဤကား- သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် ၉-ကျောင်း ပေစုချပ်။ ။
 စတုတ္ထဈာန်မှာ၊ စတုတ္ထဈာန်မှ။ ဝုဠဟိတော၊ ထ၍။ သမနန္တရာ၊
 ထသည်၏အခြားမဲ့၌။ ဈာန်ဂါနိစ၊ ဈာန်တို့ကို၎င်း။ သန္တိစ၊

နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ အာရပ္ပ၊ အာရုံအား
 ဖြင့်၊ စွဲမှတ်ဆောက်တည် ရည်မှတ်၍။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ ။ ဤအရာ၌ မြတ်
 စွာဘုရားသည်၊ တပါးသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာသကတို့နှင့်မတူ၊
 စျာနင်နှင့်တကွ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုတပေါင်းတည်း အာရုံပြုနိုင်ခြင်းသည်၊
 ဘုရား၏ အစိန္တေယျ ဂုဏ်တမျိုးပင်ဖြစ်သည်။ ။ ဤကား ဆို
 လတ္တံ့သော အဋ္ဌကထာပါဠိတို့နှင့် အညီ၊ ယောဇနာအပ်သည်။ ။
 ဤယောဇနာဝယ်၊ စျာနင်တို့နှင့်တကွ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုတပေါင်းတည်း
 အာရုံပြုသည် ဟူရာ၌၊ စျာနင်္ဂါနိ ပစ္စဝေက္ခိတောဟူ၍၊ လာသော
 အဋ္ဌကထာပါဠိ။ အနေဇောဟိ တဏှာသင်္ဂါတာယ ဇောယ အဘာ
 ဝေန အနေဇော သန္တိမာရပ္ပာတိ အနုပါဒိသေသံ နိဗ္ဗာနံ အာရပ္ပ
 ပဋိစ္စသန္ဓာယ၊ ယံကာလမကရိတိယံ ကာလံအကရိဏ္ဏဒံဝုတ္တံ ဟော
 တိ ဟူ၍၊ အနုရုဒ္ဓါထေရ်ဂါထာ အဖွင့် ၉-ကျောင်းပေ ပေါ်ချပ်
 ၌လာသော၊ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာပါဠိ။ ဤပါဠိတို့ကိုထောက်
 ၍၎င်း။ ။ ကရုဏာဝိယသတ္တေသု၊ ပညာယဿမ ဟေသီနော
 သဗ္ဗေသုဉေ ယျဓမ္မေသု၊ ယထာရူစိ ပဝတ္တိတ္တဟူ၍လာသော အဋ္ဌ
 သာလိနိ ပဏာမဂါထာကိုထောက်၍၎င်း။ ရှေးသုတ်မဟာဝါပါဠိ
 တော်၌ စျာနင်္ဂါနှင့်တကွ၊ နိဗ္ဗာန်ကို တပေါင်းတည်း အာရုံပြု
 သည်ဟု အနက်ယောဇနာခွဲသတည်း။

စျာနင်္ဂါနိ၊ စျာနင်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်၍။ ။ အနေ
 ဇောတိ၊ ဟူသည်ကား။ တဏှာသင်္ဂါတာယ၊ တဏှာဟု ဆိုအပ်
 သော။ ဇောယ၊ လောဘ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသောကြောင့်။ အနေ
 ဇော၊ တဏှာလောဘမရှိသော။ သောမုနိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။

အန္တိမာရဗ္ဗာတိဟူသည်ကား။ အနုပါဒိသေသံ၊ ကမ္မဇရုပ်အကြွင်း
မရှိသော။ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပဋိစ္စ၊
စွဲ၍။ သန္တာယ၊ နည်း၍။ ယံကလမကရိတိ ဟူသည်ကား။ ယံကာ
လံ၊ အကြင်စုတ်စိတ်ကို။ အကရိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ဣဒိသော
အဓိပ္ပာယ်ော၊ ဤသို့သောအဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤကား ယောဇနာ။ ။ ယဿမဟေသီနော၊
အကြင်မြတ်စွာဘုရား၏။ ကရုဏာ၊ မဟာကရုဏာတော်သည်။
သတ္တေသု၊ သဒ္ဓိတ-ဒုက္ခိတ သတ္တဝါတို့၌။ ယထာရူစိ၊ အစိတ် အ
ပေါင်းအားဖြင့်၊ အလိဂ္ဂိတိုင်း။ ဝါ၊ အလိတော်အားလျော်စွာ၊
ဝါ၊ အလိတော်ကိုလွန်မူ၍။ ပဝတ္တိတ္ထဝိယ၊ ဖြစ်လေ၏သို့။
ပညာပိ၊ သဗ္ဗညုဘညာဏ်အောင်သည်လည်း။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်
သော။ ဧ ယုဓမ္မေသု သင်္ခါရ၊ ဝိကာရ၊ လက္ခဏ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဧ ယုဓံ တရားငါးပါးတို့၌။ ယထာရူစိ၊
အစိတ်အပေါင်းအားဖြင့်၊ အလိဂ္ဂိတိုင်း။ ဝါ၊ အလိတော်
အားလျော်စွာ။ ဝါ၊ အလိတော်ကိုလွန်မူ၍။ ပဝတ္တိတ္ထ၊ ဖြစ်တော်
မူလေပြီ။ ။ ဤကား ယောဇနာ။ ပဋိသန္ဓေ ဘဝဂံဉ္စ တထာစဝန
မာနသံ၊ ဧကမေဝ တထေဝေက၊ ဝိသယ ဉ္စကဇာတိယံ။ ။
ဤကား အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာပါဠိ။ ။ ဧကဇာတိယံ၊
တခုဘည်းသော ဘဝ၌။ ပဋိ ဝန္ဓေစ၊ ပဋိသန္ဓေ စိတ်သည်၎င်း။
ဘဝဂံဉ္စ၊ ဘဝင်စိတ်သည်၎င်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဝစနမာနသဉ္စ၊
စုတိစိတ်သည်၎င်း။ ဧကမေဝ၊ ဘုမ္မိဇာတိ သဗ္ဗယုတ္တ ဓမ္မ သင်္ခါရ
အားဖြင့် ထူးသည်သလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထေဝ၊ ထိုအတူ
သလျှင်။ ဧကဝိသယဉ္စ၊ ထူးသောအားရှိရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ။ ဤကား ယောဇနာ။

ဤပါဌ်ကိုထောက်၍၊ ဘုရား ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်သည်၊
 တခုတည်းသောဘဝ၌၊ ပဋိသန္ဓေနှင့်တူသော အာရုံကိုသာလျှင်
 အာရုံပြုသည်ဟု ဆိုအပ်သည်။ ထိုနိဗ္ဗာန်၌တည်းခနသော၊ နိဗ္ဗာန်
 သခင် ဘုရားရှင်ကိုလည်း ဖြည့်ကျင့်တော်မူအပ်သော ပါရမီတော်
 တို့၏၎င်း။ ပစ္စိမဘဝ၊ ဤအခါ၌ ရသိတော်မူအပ်သော အရဟတ္တမဂ်
 အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏၎င်း။ အာနိသံသဖလ ဖြစ်သော။ ကံ၊ စသော
 အကြောင်းတရား လေးပါးတို့၏ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းမှ ကင်းသော၊
 အမတနာမ်ဝိသေသ ရုပ်ဝိသေသ အထူးဟု မှတ်အပ်၏။ ကျမ်းဂန်
 တို့၌ကား၊ နာမ်ဝိသေသ၊ ရုပ်ဝိသေသဟု နိတတ္ထတိုက်ရိုက်အားဖြင့်
 အထူးမဆို၊ မဆိုသော်လည်း၊ ဤသို့သော နာမ်ဝိသေသ၊ ရုပ်ဝိ
 သေသ အထူးကိုယူမ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အကြိယဒိဋ္ဌိ၊ အဟေ
 တုကဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိတို့မှ ကင်းလွတ်မည်။ ကင်းလွတ်ဟန်ကား၊
 ဤအရာ၌ နိဗ္ဗာန်လည်း မရှိ၊ ဘုရားလည်း မရှိဟုဆိုသော်၊ ဥစ္ဆေဒ
 ဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိသို့ သက်ဝင်ရာသည်။ လောက၌ ထင်ရှားရှိသော
 ဘုရားပင် နိဗ္ဗာန်၌ဖြစ်၏ဟုဆိုသော်၊ သဿတဒိဋ္ဌိသို့ သက်ဝင်ရာ
 သည်။ လောက၌ဘုရားမရှိ၊ နိဗ္ဗာန်၌သာ ထာဝရ ဘုရား တဆူ
 တည်း အမြဲရှိသည်ဟုယူသော်၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ အကြိယဒိဋ္ဌိသို့
 သက်ဝင်ရာသည်။ ဤဒိဋ္ဌိတို့မှကင်းလျှင် အမတ နာမ်ဝိသေသ၊
 ရုပ်ဝိသေသ အထူးအနက်ထွက်၏ဟူ၍မတ်။ ။ ဤကား သဘာဝ
 ယုတ္တိတည်း။ ။ အရိယပုဂ္ဂလာနံ ပတိဋ္ဌာနဂေါစရ နိဝါသနဋ္ဌာ
 နတ္ထေန ဟူသော ပါဌ်ကို ထောက်သဖြင့်လည်း။ အဝိနာဘာဝ
 နည်းအားဖြင့် နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသောဋ္ဌာနနှင့် ဘုရား တည်းဟူ
 သောဋ္ဌာနိသည် မကင်းရာ မကင်းထိုက်သောကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်
 သခင် ဘုရားရှင်ကိုလည်း၊ နာမ်ဝိသေသ၊ ရုပ်ဝိသေသ ဋ္ဌာနိဟု

သိအပ်၏။ ။ ဤကား အာဂမယုတ္တိတည်း။ ။ ဤနာမ်ဝိသေသ
 ရုပ်ဝိသေသ၏အဖြစ်သည်။ ဆိုလတ္တံ့သော၊ တိလောက စကြာ
 မင်း၏။ အာဂမိန် ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့ဖြင့်လည်း ထင်ရှားလတ္တံ့။ ။
 အမတ နာမ်ဝိသေသ၊ ရုပ်ဝိသေသ အထူးဖြစ်၏ဟုဆိုရာ၌။ စိတ္တံ၊
 စေတသိကံ၊ ရူပံ၊ နိဗ္ဗာန် ဟူ၍ သာလျှင်။ ပရမတ္ထတရား လေးပါး
 သဘကျမ်းဂန်၌ဆိုသည်။ ငါးပါးဟူ၍မဆို၊ ထိုဘုရားသည် နိဗ္ဗာန်၌
 အမတ နာမ်ဝိသေသ၊ ရုပ်ဝိသေသဟုဆိုသော် ပရမတ္ထတရား ငါး
 ပါးဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လောဟုဆိုငြားအံ့။ ပါးငါးမဟုတ်နိဗ္ဗာန်၌
 ဘုရားကိုခေါ်တွင်၍ လေးပါးပင်ဟုဆိုအပ်၏။ ပုံကား ကမ္ဘာဦး
 ကာလ၌၊ နေ-လ တို့ ပေါ်လာသောအခါ၊ နတ်သားနှင့်တကွ
 ပေါ်လာသည်။ သို့သို့နတ်သားနှင့်တကွ ပေါ်လာသော်လည်း၊
 နတ်သား၏ အသီးအခြား မရေတွက်မူ၍၊ နေဗိမာန်၊ လဗိမာန်၌
 သွင်း၍၊ နေဗိမာန်၊ လဗိမာန် ပေါ်လာသည်ဟုခေါ်ဝေါ်သကဲ့သို့၊
 နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော နာမ်ဝိသေသ၊ ရုပ်ဝိသေသဖြစ်သော ဘုရား
 ကိုလည်း၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း စသည် မရှိသောကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်၌
 သွင်း၍ နိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်ဝေါ်သည်။ ဘုရားပျောက်တော့သည်သာ
 ဟု မမှတ်လင့်။ ရာဇာအာဂစ္ဆတိကဲ့သို့၊ ဂဠာနနည်း အဝုတ္တသိဒ္ဓိ
 နည်းဟုမှတ်။ နိဗ္ဗာန်လည်းမပျောက်၊ ဘုရားလည်းမပျောက်၊
 အမြဲပင်ရှိ၏ဟုမှတ်လေ။ ထိုဘုရားကို အရူပဘုံသားတို့ကဲ့သို့၊ ရုပ်
 မရှိ နာမ်ချည်းသာ ရှိ၏ ဟူ၍လည်း မမှတ်အပ်။ အသညသတ်
 ဘုံသားတို့ကဲ့သို့၊ နာမ်မရှိ ရုပ်ချည်းသာ ရှိ၏ဟူ၍လည်းမမှတ်အပ်။
 ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သောဘုရားသည်၊ အလိုတော်ရှိတိုင်း ဖြစ်စေ
 နိုင်၏ဟုမှတ်။ ယင်းသို့ အလိုတော်ရှိတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည်
 ဘုရား၏ အစိန္တယုဂုဏ်တမျိုးပင်ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်၏အစိန္တယု

ဂုဏ်ဟူရာ၌၊ ရှင်ပါကုလ၏ ငါးကြီးဝမ်းမှ မသေမကြေ ပေါ်လာ
ရာ၌၎င်း။ သံကိစ္စသာမဏေ၊ ရှင်ဗုဒ္ဓတို့၏ အမိသေ၍ ကြိုက်သော
အခါ မီးပုံထဲ၌ အမိဝမ်းမှ မသေမကြေ ပေါ်လာရာ၌၎င်း။
ထိုဘဝ၌ဖြစ်လတ္တံ့သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တို့၏
အစိန္တေယျဂုဏ်အာနုဘော်ဟုမှတ်။ နိဗ္ဗာန်၏ဂုဏ်ကိုမဆိုထားဘိ၊
ပရိယတ္တိသည်လည်း၊ အစိန္တေယျဂုဏ်ရှိသည်။ ရှိကြောင်းကား
သဘောသုကြီးတယောက်သည်၊ ကေသာလောမာစသော ဒွတ္တိ'သ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နေ့တိုင်းမပြတ် သင်အံ့ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈယ်သည်။
ထိုသဘောသုကြီးကို ခိုးသားတို့က သဘောထက်သို့သက်၍ သတ်
အံ့ဟု၊ တက်အံ့သောနေရာကို ရှာသည်ရှိသော်၊ သင်းဘောတစင်း
လုံး၌ သံကုန်ချောအုပ်၍က ဝေးသကဲ့သို့ထင်သည်။ ယင်းသို့ ထင်ခြင်း
ကို၎င်း။ မုဆိုးတယောက်သည်၊ သားအမဲတို့ကိုဆောင်၍ ရွာ၌
ရောင်းချသောအခါ၊ ရွာသားတို့သည် ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ စသည်
ဖြင့် သရဏဂုဏ်ရွတ်သံကို ၎င်းကြားနာရ၍၊ တရံရောအခါ တော
အရပ်တွင် တခုသောချုံအတွင်း၌ သားအမဲတို့ကို ပြုအံ့ဟု များ
ကို ငင်သည်ရှိသော်၊ ချုံအထက်၌နေသော နဂါး၏ဗိုက်ကို ထိုးမိ
သဖြင့် နဂါးကဒေါသဖြစ်၍ မုဆိုးကိုပေါက်သတ်အံ့သောအခြင်း
အရာကိုပြုသည်ရှိသော်၊ မုဆိုးက အလန့်တကြား ရွာသုတို့ ရွတ်သံ
ကြားဘူးသော ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိကိုရွတ်မိ၍ နဂါးက ဤသို့သည်
ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်သော သူတည်းဟုထိတ်လန့်ကြည်ညို၍
ရတနာပန်းသုံးခိုင်ဖြင့် ပူဇော်သည်ကို၎င်း။ လှည်းအောက်၌ အိပ်
ပျော်နေသော သူငယ်ကို စားအံ့ဟုဘီလူးတယောက်ကခြေထောက်
ကိုဆွဲသည်ရှိသော်၊ နမောဗုဒ္ဓဿဟု သူငယ်ကယောင်ယန်း၍ ရွတ်
သောကြောင့်၊ ဘီလူးသည် ထိတ်လန့်၍ ထိုသူငယ်အား၊ သာဝတ္ထိ

ပြည် ပသောနဒီ ကောသလမင်းကြီး၏ စာ အံ့ဟု ပြုပြင်စီရင်ထား
သော ရွှေခွက်နှင့်ထမင်းကို ဆောင်ယူ၍ သူငယ်၏ အနီးအပါး၌
ချထားခဲ့သည်ကို၎င်း။ ဘိက္ခုနီမတို့ မွေးထားသော ဗုဒ္ဓရက္ခိတ
မည်သော ကျေးငယ်တကောင်ကို စွန့်ချီ၍ သွားသော်၊ ထိုကျေး
သူငယ်က ရှင်မတို့ ကယ်ပါယူပါဟု ဟစ်အော်လေ၏။ ငါတို့မကယ်
နိုင်ပြီ ငါတို့သင်ထားသော အဋ္ဌိကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ ရှုတ်ပါဟုဆိုသည်
ဖြစ်၍၊ ကျေးသူငယ်က သတိရ၍ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိဟု ရှုတ်သည်ရှိသော်
သိန်းစွန်သည် နှလုံး တုံလှုပ်သည်ဖြစ်၍ လွတ်သောကြောင့် ချမ်း
သာရသည်ကို၎င်း။ ပရိယတ္တိခမ္မ၏ အစိန္တေယျဂုဏ်ဟုမှတ် မြတ်
စွာ ဘုရားသည် လောက၌ ဖြစ်စဉ်ကာလကပင် ရူပရူပ ဝိလာသ
ရူပအစိန္တေယျ၊ ဥာဏဥာဏဝိလာသ ဥာဏအစိန္တေယျ။ ဣဒ္ဓိဣဒ္ဓိ
ဝိလာသ ဣဒ္ဓိအစိန္တေယျ။ ဝစန ဝစန ဝိလာသ ဝစန အစိန္တေယျ
အားဖြင့်၊ အစိန္တေယျဂုဏ်လေးပါးရှိသည်။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော
အခါကား၊ အတိုင်းထက်အလွန်ပင် ဂုဏ်ရှိ၏ဟုမှတ်။ ဤဂုဏ်
လေးပါးသည်လည်း၊ ဆိုလတ္တံ့ သော စကြာမင်း အပါဒါန်၌ထင်
ရှားလတ္တံ့ ။ ထိုနိဗ္ဗာန်သခင် ဘုရားရှင်၌ ဂုဏ်မရှိဟုဆိုခဲ့သော်၊
နိဗ္ဗာန်သို့ ကြံရောက်တော်မူသောဘုရားအား၊ ကိုးကွယ်မှီဝဲ ဆည်း
ကပ်ကြသောသူတို့အား၊ သရဏဂုဏ် မတည်ရာ။ ဧဝံ အစိန္တိယာ
ဗုဒ္ဓါ ဟု၊ ဟောတော်မူအပ်သောဒေသနာတော်သည်လည်း၊ နိရတ္တ
က ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ နိရတ္တကဖြစ်ခဲ့သော်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကြံတော်မူသော
ဘုရားအား ကိုးကွယ်မှီဝဲ ဆည်းကပ်ကြသောသူတို့အား၊ အစိန္တိတ
အကျိုးအဘယ်သို့ ဖြစ်တော့အံ့နည်းဟု မိစ္ဆာဥာဏ်ဖြစ်ရန်ရှိသည်။
အစိန္တိယေပသန္ဓာန် ဝိပါကောဟောတိ အစိန္တိယောဟု ဟော
တော်မူသော စကားတော်သည်လည်း၊ နိရတ္တက ဒေါသ ဖြစ်ခဲ့

ရာ၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်သခင်အရှင်ဖြစ်သောဘုရားကို။ အမတနာမ်ဝိသေ
သ၊ ရှင်ဝိသေသရီ၍၊ ပုထုဇဉ်တို့သည် မမြင်နိုင်၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည်သာလျှင် မြင်အပ် မြင်ထိုက် မြင်နိုင်သည်။ ပုံကား၊ လူတို့၏
အနီးအပါး၌နေကုန်သော ဘုမ္မစိုး ရုက္ခစိုးစသော နတ်တို့၏ ကိုယ်
သဏ္ဍာန်ကို၎င်း။ ဘုံဗိမာန်ကို၎င်း။ မပြုမဖန်တည်းဘဲ မမြင်သိ
နိုင်။ ပြုဖန်တည်းမှ၊ မြင်ရ သိရသိသကဲ့သို့၊ နိဗ္ဗာန်သခင် ဘုရား
ရှင်ကိုလည်း ဘုန်းကံရှိသောသူတို့က မြင်လိုသိလိုသည်ဟု တောင့်
တမ့ ဖန်တည်း၍ပြုသဖြင့် မြင်ရ သိရသည်။ မြင်ရသိရကြောင်းကို
အတိတေသဗ္ဗဗုဒ္ဓစ၊ သသံဃေ လောက နာယက၊ ပကတိ ဝဏ္ဏ
ရူပေန နိမ္မိတံ သသာဝကော၊ ဝေဒနဒ္ဓါရေန ပဝီသိတွာ၊ သဗ္ဗ
ဗုဒ္ဓါသသာဝကော၊ သဗ္ဗသောဏ္ဏမယေ ဝိဇ္ဇေ၊ နိသိန္ဒာ အရိယ
မဏ္ဍလာဟူသော၊ အပါဒါန် ပါဠိတော် ၁၁-ကျောင်းပေ ကာ
ချုပ်၌လာသော ပါဠိကိုထောက်၍ သိအပ်၏။ ။ အတိတေ၊ အ
တိတ်ကာလ၌။ ဇာတေ၊ ပွင့်တော်မူကုန်ပြီးသော။ သသံဃေ၊ သာဝ
က အပေါင်းနှင့်တကွကုန်သော။ လောကနာယကော၊ လူသုံးပါး
တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူကုန်သော။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓစ၊ အလုံးစုံ
သော ဘုရားတို့ကိုလည်း။ တိလောကဿ၊ တိလောက စကြာ
မင်း၏။ မနောပဏိဓိယာ၊ မနောပဏိဓိဖြင့်။ ဟရိဘတ္ထာ၊ ပင့်
ဆောင်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပကတိဝဏ္ဏရူပေန၊ သဘော
အားဖြင့် မရွေ့၊ ပြုကတေ့ အမှန်၊ မဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိ
သော သဏ္ဍာန်ဖြင့်။ သသာဝကော၊ သာဝကပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြင့် တကွ
ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကိုလည်း။ ပကတိ ဝဏ္ဏရူပေန၊
သဘောအားဖြင့် မရွေ့၊ ပြုကတေ့ အမှန်၊ မဖောက်ပြန်သော အ
ဆင်းရှိသော သဏ္ဍာန်ဖြင့်။ ယေစဗုဒ္ဓါ၊ အကြင် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊

မည်ရထင်ရှား မြတ်ဘုရားတို့သည်၎င်း။ ယေစဗုဒ္ဓါ၊ အကြင်ပစ္စေ
က ဗုဒ္ဓါတို့သည်၎င်း။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။
နိဗ္ဗိတံ၊ ဖန်တည်း၍။ ယေနဒ္ဓါရေန၊ အကြင် တံခါးဖြင့်။ ပါ
သဘဒါ၊ ပြုသဒ်သို့။ ပဝိသိတဗ္ဗော၊ ဝင်အပ်၏။ တေနဒ္ဓါရေန၊
ထိုက်ခါးဖြင့်။ ပဝိသိတံ၊ ဝင်ကုန်၍။ အရိယမဏ္ဍလာ၊ အရိယာ
အပေါင်းဖြစ်ကုန်သော။ သသဝကော၊ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ သာဝကနှင့်
တကွဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေဗုဒ္ဓါ၊ ထိုသမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘုရားတို့သည်။ သဗ္ဗသောဏ္ဏမယေ၊
အလုံးစုံရှေ့ဖြင့်ပြီးသော။ ပိဋ္ဌေ၊ အင်းပျင်၌။ နိသိန္နာ၊ နေကုန်သည်။
အဟေသု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ဤကား ဝါဠသေသနှင့်တကွ ယော
ဇနာ။ အဓိပ္ပာယ်ကား၊ ရှင်မဟာအာနန္ဒာက၊ ဘုရားရှင်၏ပါရမီ
ဖြည့်သော အခြင်းအရာကို တောင်းပန် လျှောက်ထားသည် ရှိ
သော်။ အာနန္ဒာ၊ ဝါဘုရားသည်။ တိလောက စကြာမင်း ဖြစ်
စဉ် တာဝလက၊ လွန်လေပြီးသော ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို ဖူးမြော်
လိုသည်ဖြစ်၍။ မနောပဏိဓိဖြင့် ထိုဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ မေ့
လျော်စံပျော်ရာဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးသည်။ ဤသို့ ဤသို့
သဘောရှိ ကနိရာ၏ဟု၊ အနုမာနဖြင့် သိမြင်၍၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်တူသော
အထူးထူး အသွယ်သွယ်၊ ဆန်းကျယ်လှစွာ၊ ရတနာဂုဏ်အထွေ
ထွေ ရှေ့အင်းပျင် အဆန်းဆန်း၊ အံ့ခနန်းအောင် နန်းဆောင် အ
သီးသီးနှင့်တကွ၊ နေ-လ၊ နက္ခတ်တို့၏ အနီးသို့ရောက်အောင်မြင်စေ
၍၊ နေ-လ၊ နက္ခတ်တို့၏အရောင် တာပြောင်ပြောင် တောက်လောင်
မြင် နှင့်တကွ၊ နိဗ္ဗာန်ဘုံနန်းနှင့်တူသော ဝေဇယန္တာ နန်းပြုသဒ်
ကြီးကိုပြီးစေပြီးလျှင် ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာတို့ကို တောင်တ
သည်ရှိသော်၊ နိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူပြီးသော၊ ဘုရားပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ

တို့သည်။ နိမ္မိတပွား ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို ဖန်တည်း၍ ကြွလာ
 ကြပြီးလျှင်၊ မုခ်တံခါး အသီးသီးမှဝင်၍၊ ဂုဏ်အချက် ရှေ့အင်း
 ပျဉ်ထက်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ စမ္ပိယနေကြကုန်၏ဟူသော ပိဏ္ဏတ္ထ
 အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဤပိဏ္ဏတ္ထ၌၊ ဝေဇယန္တာဘုံနန်း၊ အဆန်းဆန်း
 အကျယ်ကျယ်၊ မနောပဏ္ဍိတဖြင့် ပြီးစေခြင်းသည်၊ နိဗ္ဗာန်ဘုံနန်းကို
 ရည်သန်၍ ပြီးစေသည်ဟု မှတ်ယူရန်ရှိသည်။ အကြောင်းမှာ၊
 ထိုစကြာမင်း မျက်မှောက်လောက၌၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်၊ ထင်
 ရှားရှိုကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ထိုပစ္စေက ဗုဒ္ဓါတို့က နိဗ္ဗာန် ဘုံဗိမာန်၏
 ပုံသဏ္ဍာန် အခြင်းအရာဖြစ်ဟန် ဟောကြားသံကို ကြားနာရဘူး
 သတတ်။ ။ ဤယောဇနာနည်း၌၊ နိမ္မိတဘုံ၏ကတ္တားကို ဘုရား
 နှင့်တကွ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို။ ပါဠိသဒ္ဓါထည့်၍ ယောဇနာခြင်း
 သည်။ အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ယောဇနာအပ်သည်၊ ထောက်
 ဟန်ကား။ ။ ပုနနေ သဗ္ဗေ ဧကေတော ဒဿန္တော ဗုဒ္ဓါ ပစ္စေက
 ဗုဒ္ဓါတိ အာဒိမာဟ တတ္ထဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါစ သာဝကာစ
 သိဿာပရိစာရကာ နိဿိတကာ ဧတေသဗ္ဗေ သကာယ သကာယ
 ရဟိယာယ မမနာသလ္လိနာ မမပါသဒေ အဘိရမန္တိတိအတ္ထော၊
 ဤကား အပါဒါန် အဋ္ဌကထာပါဠိ ၁၀-ကျောင်းပေ ငချပ်။ ။
 ပုန၊ တဖန်။ ဧကေသဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံကုန်သော ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓ
 အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဒဿန္တော၊
 ပြတော်မူလိသည်ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓါပစ္စေက ဗုဒ္ဓါတိအာဒိ၊ ဗုဒ္ဓါပစ္စေက
 ဗုဒ္ဓါ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ မိန့်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။
 ဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါစ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ အမည်ရသောဘုရားရှင်တို့သည်
 ၎င်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်၎င်း။ သိဿာပရိစာရ
 ကာ နိဿိတကာ၊ တပည့် အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော။ သာဝကာစ၊

သာဝကတို့သည်၎င်း။ ဧကေသဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံတို့သည်။ သကာယ
သကာယ၊ မိမိ မိမိတို့နှင့် ထိုက်ဘန်ကုန်သော။ ရတိယာယ၊ မေ့
လျော်ပျော်ပါးဘွယ်ရှိသော။ မမနာသလ္လိနာ၊ ငါဖန်တည်းအပ်
သော။ မမပါသဒေ၊ ငါ၏ပြုသဒ်၌။ အဘိရမနိ၊ မေ့လျော်ကြ
ကုန်၏။ ဣဘိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။
ဤကား ယောဇနာ။

ဤအဋ္ဌကထာပါဠိ၌၊ ဗုဒ္ဓါသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဟူသော
ပုဒ်တို့ကိုကောက်၍၎င်း။ ဗုဒ္ဓိပိဗုဒ္ဓပစ္ဆန္တိ၊ ဝိသယံသဗ္ဗညုမာလယံ၊
ဂမ္ဘီရံနိပုဏ်ဋ္ဌာနံ၊ ပညာယ ဝိနိပုဏ္ဏရေ။ ။ဤကား အပါဒါန်
ပါဠိတော် ၁၁-ကျောင်းပေ ကာချုပ်။

ဗုဒ္ဓိပိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်လည်း။ ဗုဒ္ဓေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို။
ဝိသယံသဗ္ဗညုမာလယံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏အရာဖြစ်သော။ ပညံ၊
ပြုသနာကို။ ပစ္ဆန္တိ၊ မေးကုန်၏။ ဂမ္ဘီရံ၊ အသိဉာဏ်၏နက်နဲခြင်း၊
အနက်၏ နက်နဲခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ နိပုဏ်၊ သိမ်မွေ့ နူးညံ့သော။
ဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ တေ၊ ထိုဘုရားတို့
သည်။ ဝိနိပုဏ္ဏရေ- ဝိနိပုဏ္ဏန္တိ၊ သိတော်မူကုန်၏။ ။ဤကား
ယောဇနာ။

ဗုဒ္ဓိပိ၌၊ ပိသဒ္ဓါကား၊ သမုစ္စယတ္ထ၊ ဘုရားကိုလည်းဆည်း
အဓိပ္ပာယ်ကား၊ ဘုရားတို့သည်လည်း ဘုရားတို့ကို သဗ္ဗညုတဉာဏ်
၏ အာရုံဖြစ်သော၊ အသိဉာဏ်၏ နက်နဲခြင်း သိမ်မွေ့ နူးညံ့သော
ပြုသနာကိုမေးကုန်၏ဟူလို။ သဗ္ဗညုတ ဉာဏသဝိသယံ အာရမ္မ

ဏဘူတံ ပညံ ဗုဒ္ဓါဗုဒ္ဓေ ပုစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော၊ ဤကား အပါဒါန် အဋ္ဌကထာပါဌ် ၁၀-ကျောင်းပေ ငချပ်။

သဗ္ဗညုတဉာဏဿ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏။ ဝိသယံအာရမ္မဏဘူတံ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပညံ၊ ပြဿနာကို။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားတို့သည်။ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘုရားတို့ကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊ မေးကုန်၏။ ဣဘိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ။ဤကား ယောဇနာ။

ဤအဋ္ဌကထာ၌၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏဿ ဝိသယံ အာရမ္မဏဘူတံဟု ဆိုသော်လည်း။ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါတို့၌၊ ဂမ္ဘီရ။နိပုဏ်ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အာရုံကိုမယူလင့်။ မနက်မတိမ် မသိမ်မွေ့ လှန်းသော အာရုံပြဿနာကိုသာယူ။ အကြောင်းမှာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ်နှင့် မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ နိမ္မိတပွားကိုဖန်တည်း၏ ဟူရာ၌လည်း၊ ဆအာသာဓါရုဏဉာဏ်ခြောက်ပါးရှိသော၊ စိတ်သဏ္ဍာန်နှင့် တကွ၊ ဘုရား ရုပ်ပွား သဏ္ဍာန်ကို ဖန်တည်းသည်ဟု မယူလင့်။ အကြောင်းမှာ ထိုဉာဏ်ခြောက်ပါးသည်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့နှင့် မဆက်ဆံခြင်းကြောင့်တည်း။ ပုံကား၊ မာရ်နတ်မင်း၊ နဂါးမင်းတို့သည်၊ ဖန်တည်းအပ်သောစိတ်သဏ္ဍာန် သာမညနှင့်တကွရုပ်ပွားသဏ္ဍာန် သာမညကဲ့သို့မှတ်။ ဘုရား-ဘုရား ချင်းကုံရည်၍၊ ထိုဘုရားကုံဆိုသည်ဟူ၍၊ ဤသို့လာသော ပါဌ်ပါဌ်တို့၌။ သမုစ္စယတ္ထပိသဒ္ဓါကိုထောက်၍ ၎င်း။ သဗ္ဗညုတဉာဏဿ ဝိသယံ အာရမ္မဏဘူတံ ဟူသော ပါဌ်ကိုထောက်၍၎င်း၊ ဘုရားတို့အား အစိန္တေယျဂုဏ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထောက်၍၎င်း။ ထိုစကြာမင်း၏ ပြဿဒ်ဘုံဗိမာန်သို့၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသာမဟုတ်၊ ဘုရား

တို့လည်း ဝင်ရောက်လာကြ၏ဟု မှတ်အပ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်တို့၏ ကတ္တားကို၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားနှင့်တကွ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ကို မှတ်အပ်၏။ ဤသို့လာသည်ကိုထောက်၍၊ နိဗ္ဗာန်ကိုကြွရောက် တော်မူပြီးသောဘုရားတို့သည်လည်း။ တိလောက စကြာမင်းကဲ့သို့ ဘုန်းပါရမီ သီလသမာဓိ ရှိကုန်သော သူတို့က တောင့်တလျှင်၊ ဤလောကသို့ ကိုယ်တိုင်ပင်ပေါ် ရောက်လာအံ့သည်မချွတ်။ ဤသို့ လာရောက်ခြင်းသည်လည်း၊ အစိန္တေယျဂုဏ်တမျိုး။ နိဗ္ဗာန်မှတစ်ပါး လောကဘုံသို့ မလာမရောက်ဆိုသည်ကား။ ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့် သာ မလာမရောက်သည်ကိုမှတ်။ ထိုစကြာမင်း၏ ဘုရားပစ္စေက ဗုဒ္ဓါတို့ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကို၊ သရဏဂုဏ်ဟုမှတ်။ စကြာ မင်းကို မဆိုထားဘိ၊ တိရစ္ဆာန် ဖြစ်ဘူးသော ဘုရားအလောင်း ရှေ့ဒေါင်းမင်း၏လည်း၊ ရှေးဘုရားတို့ကို ရှိခိုးကိုးကွယ်ခြင်းကို ၎င်း။ ဘုရားအလောင်းငုံးမင်း၏လည်း၊ ရှေးဘုရားတို့ကို အောက် မေ့ဆောက်တည်ခြင်းကို၎င်း သရဏဂုဏ်ပင်ဟုမှတ်။ သာသနာ ပဋိ ဘုရား ထင်ရှားမရှိသော်လည်း၊ တိလောက စကြာမင်း၊ ရှေ့ ဒေါင်းမင်း၊ ငုံးမင်းတို့ကဲ့သို့၊ သိ၍ ဆောက်တည်မှုကား၊ သရဏ ဂုဏ် တည်သည်သာဟုမှတ်။ သရဏဂုဏ်သည်လည်း၊ လောကီ သရ ဏဂုဏ်၊ လောကုတ္တရာ သရဏဂုဏ်ဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့ တွင် လောကီ သရဏဂုဏ်သည်၊ ဒိဋ္ဌိအယူကိုယူခြင်း။ သေခြင်း နှစ် ပါးတို့ကြောင့်ပျက်၏။ လောကုတ္တရာ သရဏဂုဏ်မှာ အခါခပ်သိမ်း ပျက်သည်မရှိ။ ထို့ကြောင့်၊ အနာထပီဏ်၊ ဝိသာခါ၊ စုဠရဠ နတ် သား၊ မဟာရဠ နတ်သား၊ အနေကဝဏ္ဏ နတ်သား သိကြား၊ နာဂဒတ္တနတ်သား ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဘုံစဉ်စံ ခုနစ်ယောက် ဝဋ္ဋနိသိတ သောတာပန်တို့သည်လည်း၊ အကပ္ပိပါ၊ ကြာသမ္ပ

ကာလပတ်လုံး သရဏဂုဏ် ပျက်ခြင်းမရှိပြီ။ အယုတ်အားဖြင့် အရူပလေးဘုံ၌ ဖြစ်သော သောတာပန် သကဒါဂါမ် တို့သည် လည်း၊ သရဏဂုဏ်မပျက်ပြီ။ သာသနာတော်ဘွင်း၌ပင်ဖြစ်သော် လည်း၊ သရဏဂုဏ်ကို မသိ မဆောက်တည်သော သူတို့မှာ သရဏ ဂုဏ်မရှိ သူငယ်ကလေးပင်ဖြစ်သော်လည်း၊ မိဘတို့၏ ဒိဋ္ဌာနုဂတိသို့ လိုက်၍၊ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိဟု ဆို၍ဆောက်တည်လျှင်၊ ဉာဏဝိပူ ယုတ် သရဏဂုဏ်ဖြစ်၏ဟု အမြဲမှတ်။ ဤကား နိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်လျဉ်း ၍၊ သရဏဂုဏ်ကို အကျဉ်းမှတ်ဖွယ် ဆိုလိုက်၏။

လေခမာနံ ခိမာရမ္ဘ၊ ရတ္တိယံ ဒက္ခိဏ ဘာဂေ၊

သုပိနေ ပဿမူပါဟံ၊ စန္ဒမဏ္ဍလသုက္ကန္တိ။ ။

ဝုတ္တံဟေတံ၊ ဝါစာတန္တိ တညေပေယျံ၊ သောတ္ထိံသတ္တာ။

ကပ္ပံတိဋ္ဌတုမေ အာယု၊ တေသံတဒါနုဘာဝေန၊

ဧတေနသစ္စဝစ္စေန၊ ဧကန္တေနသုခံခေမံ။

ပ-ကားဝတ္တဂါထာ၄-ပါဒ။ ။ဒု-ကားချဂါထာ ၄-လုံးဖွဲ့၊

တ-ကား ဝတ္တဂါထာ။

ဣမံ၊ ဤစာတန်းကို။ လေခမာနံ၊ ရေးစဉ်။ ရတ္တိယံ၊ ညဉ့်အ ခါ၌။ ဒက္ခိဏဘာဂေ၊ တောင်မျက်နှာ အဘို့ဖြစ်သော။ ခေ၊ ကောင်းကင်အလယ်၌။ စန္ဒမဏ္ဍလံ၊ လပြည့်ဝန်းကို၎င်း။ ဣတိ ဣ မဿ၊ ဤလဝန်း၏။ ဥပေ၊ အောက်အနီး၌။ သုက္ကံ၊ သောက်ရှူး ကြယ်ကို၎င်း။ သုပိနေ၊ ဣမ္မက်၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပဿံ၊ မြင် မက်၏။ တေ၊ ဤအကြောင်းကို။ အာရမ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။

ဟိတံဝါစာတန္တိံ၊ ထိုစာတန်းကို။ စန္ဒမဏ္ဍလသုက္ကနိ၊ စန္ဒမဏ္ဍလ
 သုက္က စာတန်းဟူ၍။ ဝါ၊ လဝန်းသဖွယ် သောက်ရှူးကြယ်နှင့်
 တူသော စာတန်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြုတ္တုမလွတ် မချွတ်ဆီအပ်၏။
 ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ခေမံ၊ ဘေးမရှိမှန် နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီး
 သည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာ၏။ ဧတေန သစ္စဝစ္စေန၊ ဤသစ္စာစကား
 ကြောင့်၎င်း။ တေသံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန် ဘုရားသာဝကတို့၏။ တဒါနု
 ဘာဝေန၊ ထိုအံ့ချီး၍မကုန်၊ အစိန္တေယျဂုဏ်တို့၏ အာနုဘော်
 ကြောင့်၎င်း။ မေ ငါ၏။ အာယု၊ အသက်သည်။ ကပ္ပံ၊ အနှစ်
 တရာ ရှည်ကြာသမျှ အာယုကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတု၊ တည်စေ
 သတည်း။

အညေ၊ စန္ဒမဏ္ဍလသုက္က စာတန်း အခန်းခန်းကို၊ ကြိုးပမ်း
 ကုတ်သေး ရေးသောငါ့မှ တပါးကုန်သော။ သတ္တာပိ၊ သတ္တဝါ
 တို့သည်လည်း။ တံတေန အာနုဘာဝေန၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ဘုရားသာဝက
 တို့၏ အစိန္တေယျမဂ္ဂါး ဘုန်းတံခိုး အာနုဘော်ကြောင့်။ သောတ္ထိံ၊
 ချမ်းသာခြင်းသို့။ ဧယျံ၊ ရောက်စေကုန်သတည်း။ ။ဤကား
 ယောဇနာ။

စန္ဒမဏ္ဍလသုက္ကနိမုဒ်သည်၊ ပဒတ္တတချက် အာကာရတချက်
 နှစ်ချက်သင့် ဘိန္ဒု သတ္တိနည်း၊ ဒုတိယဂါထာ ၄-ပါဒတွင် ဟိကား
 သဗ္ဗနာမ် ဝါစကအာနုဘာဝေန ကိုစွဲ။ ၁၂၆၃-ခုနှစ် အလွန် ၄-
 ခုနှစ်အတွင်း သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော်(၁၀)ရက်၊ ၄-ဟူးနေ့၌
 စန္ဒမဏ္ဍလသုက္ကစာတန်း အခန်း ပြည့်စုံပြီ။ ။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက် အမှတ် ၄၀၃၇။

ထုတ်ဝေသူ။

ဦးဒေဝိန္ဒက၊

ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ် (၀၁၂၄၆)

မဟာရာဇိကာရုံကျောင်းတိုက်၊

ရှမ်းလမ်း၊ စမ်းချောင်း- ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ။

ဦးကျော့မောင်၊

ပြည်သူ့ မိတ်ဆွေစာပုံနှိပ်တိုက်၊

မှတ်ပုံတင်အမှတ် မြဲ (၀၂၀၄)၊

အမှတ် ၁၆၆၊ ၄၆-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

